

NOVO MESTO — Predsinočnjim so v domu JLA odprli oddelek srednje politične šole CK ZKS. Obiskovalo jo bo 31 slušateljev iz ožje Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja.

KRŠKO — Društvo pravnikov Posavje bo priredilo jutri za svoje člane predavanje in razgovor o osnutku zakona in republiške ustave. Predaval bo predsednik zakonodajno-pravne komisije skupščine SRS Janko Česnik.

NOVO MESTO — V torek je tu zasedal medobčinski svet Zveze komunistov ter razpravljalo o polletnem gospodarjenju, o medobčinskem sodelovanju ter o predkongresni aktivnosti na Dolenjskem.

TREBNJE — V torek je bila seja predstavnikov občinske konference ZM, ki so med drugim evidentirali kot kandidata za novega predsednika občinske konference ZMS študenta prava Lojzeta Ratajca.

SEVNICA — Včeraj popoldne je bilo pred spomenikom padlih borcev v Sevnici zborovanje mladine, borcev in delavcev v protest proti razstrelitvi spomenika padlim v II. svetovni vojni na Koroskem in imperialistično zaroto v Čilu.

STARE ZAGE — Tu se bo začela v soboto ob 10. uri slavnost ob 30-letnici partizanskih delavnic (99 d), v katerih so izdelovali partizanske radijske oddajnike. Govoril bo Lado Ambrožič — Novljan.

Med govorom Maruše — borci XII., spomeničarji, narodni heroji in gostje, med njimi Franc Šetinc in Franc Kreše-Coban (tretji in četrti v prvi vrsti) — na nedeljski proslavi v Novem mestu. (Foto: Sandi Mikulan)

»Dvanajsta-ponos Novega mesta!«

je na nedeljski proslavi 30-letnice SNOUB na Grmu poudaril predsednik ObS Avgust Avbar — Z zborovanja: pozdrav Titu in protestno pismo

Med NOB skovano bratstvo in utrjena enotnost med narodi in narodnostmi živita, tradicije nadaljujejo mladi. To je med drugim poudarila Ljudmila Kreše-Maruša, pomočnica komisarja dvanajste SNOUB, na osrednji slovesnosti ob 30-letnici ustanovitve te brigade minulo nedeljo v Novem mestu.

Borci dvanajste so se v dopoldanskih urah zbrali na Prešernovem trgu, nato pa v sprejedu odkorakali h kmetijski šoli na Grm. Dobrodošlico jim je zaželel predsednik občinske skupščine Avgust Avbar. Med udeleženci je še posebej pozdravil narodne heroje, nosilce spomenice 1941 in sekretarja sekretariata CK ZKS Franca Šetince.

SPOŠTOVANI BRALCI!

Ker je pomanjkanje električne energije prizadelo tudi proizvodnjo časopisnega papirja, smo bili tokrat prisiljeni zmanjšati obseg Dolenjskega lista skoraj na polovico. Za to se bralcem opravičujemo. Kot so nam zagotovili v tiskarni Ljudske pravice, bomo prihodnje številke že lahko tiskali v običajnem obsegu, podobnega zagotovila za daljše obdobje pa nam niso mogli dati, saj so elektroenergetske razmere še nadalje kritične.

Romunski minister v IMV

Možnosti za kooperacijo z Romuni so se po obisku Iona Avrara in B. Dimitrijevića še povečale

Iz Zagreba, kjer si je s posebno pozornostjo ogledal paviljon IMV na jesenskem velesejmu, je romunski minister za strojogradnjo Ion Avram prejšnji četrtek s sodelavci pripotoval na Otočec, kjer mu je podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Rudi Čačinovič predil sprejem.

Z romunskim ministrom je prišel v Slovenijo tudi zvezni sekretar za gospodarstvo Boško Dimitrijevič s svetnikom zveznega sekretarja za ekonomske odnose s tujino Ljubšem Novakovičem.

Po obisku večjega števila gospodarskih organizacij v Jugoslaviji, med katere štejejo na prvem mestu novomeško IMV, bosta ministra Ion Avram in Boško Dimitrijevič podpisala dokument o možnostih nadaljnje gospodarske sodelovanja med državama. Romunski minister je prišel v Novo mesto predvsem zato, da bi se osebno prepričal, kako bi lahko še bolj razvili in utrdili kooperacijsko proizvodnjo osebnih in gospodarskih vozil.

zanskih čet podelilo 1. marca 1945. Borci, mladinski odred 12. SNOUB, del pionirskega odreda s tem imenom iz bršlinske šole in drugi udeleženci slavja (kakih 2.000) so potem prishli kulturnemu sporedu, v katerem so sodelovali: moški zbor „Dušan Jereb“, gasilska godba na pihala in pionirji iz Bršlina.

Z zborovanja so poslali pozdravno pismo tovarišu Titu, glavnemu odboru ZKB NOV Slovenije pa protestno pismo, s katerim so obsodili imperialistično zaroto proti dr. Salvadoru Allendeju v Čilu. I. ZORAN

Nezaupnica

V ponedeljek zvečer so komunisti novomeškega Cestnega podjetja na sestanku osnovne organizacije ZK, ki se je zavlekel precej čez polnoč, dali nezaupnico direktorju inž. Mirku Strmšku. Posebna partijska komisija je ugotovila, da je direktor, ki sicer ni član ZK, osebno obračunal s predsednikom sindikata in članom ZK Janezom Vodopivcem. Vodopivec je v podjetju opravljal delo varnostnega inženirja, ker pa nima končanega študija (manjka mu še nekaj izpitov), je bil po direktorjevem vztrajanju in vplivanju na samoupravne organe prestavljen na slabše delovno mesto. Direktor pri tem ni upošteval ustreznega sklepa osnovne organizacije, da bi stvar uredili s pravnimi odnosi. To dejstvo in ostala razprava, ki jo je bilo slišati na sestanku, je bila za osnovno organizacijo dovolj, da je ugotovila, da direktor nima zahtevanih moralno-političnih kvalitet. Več bomo o sestanku še poročali.

Dirka na Gorjance letos odpovedana

Dobra volja in denar ni sta dovolj — Osmešeni v tujini in pri FIA

Pretekli četrtek so ugasnile vse možnosti, da bi novomeško AMD (letos šestič po vrsti) priredilo mednarodne avtomobilске gorske dirke za „Nagrada Slovenije“ na cesti čez Gorjance. Upravni organ novomeške občinske skupščine, pristojen za izdajo dovoljenja za izvedbo dirke, je že avgusta prošnje organizatorjev zavrnil z obrazložitvijo, da za čas med dirko ni mogoča preusmeritev na obvozne ceste Novo mesto — Dol. Toplice (ali Laze) — Semič — Jugorje. Društvo se je pritožilo na republiški sekretariat za notranje zadeve v Ljubljani, vendar odgovora na pritožbo ni dobilo. Vsako nadaljnje vlaganje v organizacijo prireditve bi bilo brez ustreznega dovoljenja preveč tvegano.

Letošnja dirka bi brez ureditve ceste stala okrog 320.000 dinarjev, ta denar je bil zagotovljen z reklamami in vstopnino kot vsako leto, resno se je pripravljala vsa operativna skupina, ki šteje za dirko okrog 120 športnih funkcionarjev in sodelavcev, prijaviteljnih je bilo že več kot 50 tekmovalcev, med njimi prvič 11 tujih voznikov iz Švice, Italije, Belgije in Zah. Nemčije — vseh teh ni bilo več mogoče vleči za nos.

Ker je na podoben način prepovedana tudi dirka na Pohorje, najbrž letošnje gorsko državno prvenstvo ne bo potrjeno. Z odpovedjo je propadla možnost, da bi Novo mesto kdaj imelo evropsko gorsko prvenstvo z avtomobili — športna komisija FIA pa bo z neresnimi Jugoslavlani še manj prijazna.

NA DVORU ZRUŠEN MOST

Avto pretežak ali most prešibak? To bo šele pokazala preiskava nesreče, ki se je zgodila 15. septembra pri Dvoru. Ko je Danijel Puc iz Mlake pri Kočevju zapeljal na most s tovornjakom, polnim peska, se je most podrl. Tovornjak je obstal na desnem bregu reke s kolesi v vodi. Most je popolnoma uničen in je zato zaprt ves promet čez Smuko na Kočevje.

Primer, kako je treba graditi cesto: občani šentrupeške krajevne skupnosti so s samopriskevkom zbrali denar za asfaltno cestišče, učenci 7. in 8. razredov pa so z učitelji urejali bankine. S tem so si prislužili že tudi nekaj denarja za zaključni šolski izlet. (Foto: A. Zeleznik)

Temeljito oceniti razmere

Sprejet program predkongresnega delovanja na območju medobčinskega sveta ZK Ljubljana

Vsebinski program predkongresne aktivnosti na območju medobčinskega sveta ZK Ljubljana, kamor spadata tudi kočevska in ribniška občina so sprejeli na zadnji seji sveta, ki je bila 12. septembra.

Program, ki načrtuje delo do konca leta, predvideva, da je treba najprej seznaniti vse člane ZK z vsemi predkongresnimi gradivi in stališči, nato pa organizirati razprave, na katerih je treba praktično preveriti izhodišča in izoblikovati sklepe in predloge.

V občinah je treba v predkongresnih razpravah oceniti politične

razmere, delo občinskega političnega vodstva, uresničevanje sklepov, delo družbeno-političnih organizacij, delovanje TOZD in krajevnih skupnosti, ustanavljanje organizacij ZK v njih itd. Seveda pa je treba posebno skrb posvetiti tudi gospodarskim razmeram v občini in položaju v družbenih službah.

Pri izbiranju kandidatov za oba kongresa in občinske volilne konference je treba upoštevati sklepe 29. seje CK ZKS in pismo predsednika Tita. Izpuščati je treba vse, ki se niso opredelili in niso dobro delali.

VREME

V začetku tedna je zajelo Alpe in sredozemsko področje poslabšanje vremena z nevihtami. Tudi v drugi polovici tedna bo ponovno poslabšanje vremena s padavinami.

Poslovni pogovor iz „prve roke“: romunski minister Ion Avram (na levi) in generalni direktor IMV Jurij Levičnik. (Foto: I. Zoran)

Odgovorni naj naredijo konec neredu

Črnomaljski odborniki protestirajo proti neredu v elektrogospodarstvu - Najhuje je v Beltu, kjer so ravno uvedli udarniško delo, a ne bodo vrgli še puške v koruzo, ker od Belta živi 3500 občanov

V nerazviti občini, kakršna je črnomaljska, in ob hudih splošnih težavah v gospodarstvu, nastaja velika škoda še zaradi tega, ker tovarne stojijo.

Ko so 13. septembra odborniki obravnavali gospodarstvo in njegove polletne uspehe, so se najdlje zadržali pri BELTU, za katerega je znano, da od aprila dalje v njem lastna izguba narašča. Do septembra je skupnega primanjkljaja s Cosmossovo zapuščino vred že okrog 16 milijonov dinarjev. Odkar ima podjetje dva meseca minimalne osebne dohodka in dela pod novim začasnim vodstvom, sicer skušajo potapljačjo se barko rešiti, toda nove in nepredvidene težave povzročajo še pomanjkanje električne energije. Medtem ko so uvedli udarniško

delo ob popoldnevih in so zamenjali vrsto ljudi na odgovornih položajih ter izdelali sanacijski program, že nekaj dni proizvodnja stoji. Peči, ki so sicer trajno obratovalne, so mrzle. Tako nastaja nova škoda. Huda nevolja pa je zavoljo tega, ker nikdar ne vedo, kdaj bo tok in kdaj ne.

Ker se isto dogaja v vseh drugih kolektivih, so odborniki sklenili poslati protestno pismo razdeljevalni službi v elektrogospodarstvu. Zahtevajo urnik odvzema električne energije, od izvršnega sveta SRS pa, da posreduje in naredi red v sedanji anarhiji.

Glede Belta pa po besedah predsednika občine inž. Martina Janže-

Solidarnost za Čile

V petek, 14. septembra, so v 7 delovnih organizacijah metliške občine sklicali protestna zborovanja, na katerih so delovni ljudje protestirali zoper dogodke v Čilu in izrekli solidarnost tamkajšnjemu delavskemu razredu.

koviča še ni treba obupati, kajti sanacijski program je dobro zastavljen in obstajajo tudi realne možnosti, da bi ga uresničili. Seveda v normalnih delovnih pogojih. S tem ko se izmeček že manjša in ko so privarčevali na račun osebnih dohodkov, bi bilo mogoče izgubo prvega polletja premostiti z okrog 4 milijoni dinarjev posojil. Celotna rešitev Belta pa je zasnovana na kadrovskih, tehnoloških in organizacijskih spremembah in ob predlogu bankam ter rezervnemu skladu, da bi vsa dotedanja in bodoča posojila za dokončanje investicij podaljšali na dobo 12 let, sanacijski kredit za pokritje izgube pa bi odplačali v 18 letih.

Elektroenergetsko krizo naj občutijo vsi, ki so udeleženi na dohodku, to pravilo naj velja

Zaradi krize, ki je nastala v preskrbi z električno energijo, je bil republiški izvršni svet prisiljen sam odločiti, kako bo z omejitvami in kdo bo bolj ali manj prizadet. Kljub večkratnemu posredovanju in zahtevam, naj se elektrogospodarske organizacije in porabniki toka za to samoupravno dogovorijo, dogovora še niso sklenili. Če bi čakali nanje, bi to trajalo še najmanj en mesec. Zaradi tega so politični forumi, med njimi tudi sekretariat CK ZKS, podprli sklep izvršnega sveta, ki bo veljal tako dolgo, dokler ne bo sklenjen družbeni dogovor.

Kot je na novinarski konferenci v Ljubljani minuli teden posebej poudaril Zvone Dragan, podpredsednik izvršnega sveta, so pri uvajanju redukcij električne energije upoštevali narodno-gospodarske kriterije, ne pa tehnične, kot so to delali v preteklosti. Ti kriteriji so: velikost družbenega proizvoda na eno kilovatno uro, izpad dohodka za delitev, izpad celotnega dohodka, dobička in osnovnih sredstev ter zmanjšanje šte-

vila zaposlenih, ki nastane z izpadom električne energije.

Nastane vprašanje, kaj bo škoda, ki bo nastala v podjetjih, ne da bi bili zaposleni krivi za njo. Ustava v tem primeru predvideva kompenzациjo — nadomestilo. Pravica je eno, drugo pa je dejstvo, da denarja za kompenzациjo v blagajni ni. Treba ga bo zbrati, je poudaril predstavnik izvršnega sveta. Izvršni svet bo v najkrajšem času

Po dolgi bolezni je v starosti 90 let v švedski prestolnici umrl kralj Gustav Adolf VI. Švedska, ki je dočakala smrt svojega kralja v veliki žalosti, je dobila novega monarha — njegovega sina Carla Gustava XVI. Na švedskem ne poznajo kronanja (kot na primer v Veliki Britaniji), vsceno pa bo formalno ustoličenje novega kralja na priložnostni svečanosti pojutrišnjem v Stockholmu. Na sliki: novi, 27-letni bodoči švedski kralj Carl Gustav XVI. posnet nekaj ur po smrti svojega očeta. (Telefoto: UPI)

TELEGRAMI

HONGKONG — Vojaško poveljstvo laoskega gibanja Pathet Lao je ukazalo svojim vojakom, naj spoštujejo mirovni sporazum, podpisan v Vientianu.

PHNOM PENH — Po nekaj dneh zatija so se znova razvneli boji okrog Kompong Chama, tretjega največjega mesta v Kambodži. Osvojitvene enote so napadle obrambne položaje napadalcev Lon Nolovega režima blizu mestnega letališča.

WASHINGTON — Svetovna banka za obnovo in razvoj in njene podružnice namravajo še povečati posojila državam v razvoju, in sicer za 40 odstotkov v prihodnjih petih letih.

DAKA — Na severu Bangladeša se je pripetila huda železniška nesreča, ki je zahtevala več kot 100 mrtvih. Nesreča se je pripetila ponoči, ko se je vlak zaletel v kompozicijo, ki je stala na železniški postaji.

pripravljal predlog instrumentarja za dodeljevanje kompenzacij ter zbiranje denarja zanje, gospodarska zbornica pa bo po vsebinski plati obdelala predlog, komu dati nadomestila in koliko. Stoodstotne kompenzacije ne more pričakovati nihče, gotovo pa bo treba solidnostno pomagati predvsem tistim, ki jih je in jih še bo redukcija električnega toka huje prizadela.

Denarja ni, torej ga bo treba šele zbrati. Prav je, da bi krizno stanje, ki je doletelo našo republiko, občutil vsakdo, ki je udeležen na dohodku gospodarstva. Potrebno se bo dosledno ravnati po tem načelu, sicer utegne to povzročiti neželjene očitke med posameznimi dejavnostmi, gospodarstvom in negospodarstvom, kar bi imelo med drugim tudi slabe politične posledice.

Seveda je treba korenito raziskati odgovornost in krivdo, zakaj smo tako dolgo odlagali rešitve na elektroenergetskem področju in zakaj smo se tako nenačrtno ponašali do strukturnih problemov naše republike. Natančna analiza — politične in ekonomske narave — bo pokazala, da je sokrivcev več in da sežejo korenine daleč nazaj, nam je dejal Zvone Dragan.

M. LEGAN

tedenski zunanjepolitični pregled

Čilski predsednik Salvador Allende je izgubil življenje med ruševinami predsedniške palače v Santiagu in skupaj z njim je umrla prva zakonito in svobodno izvoljena socialistična vlada v zgodovini te južnoameriške države. Padla je pod udarci zarotniških generalov, ki so v ime neke lažne demokracije zrušili prvo demokratično in zakonito izvoljeno socialistično oblast dežele.

Posledice je mogoče opredeljevati vsaj v dveh smereh: kratkoročno in dolgoročno. Val ogorčenih protestov po svetu se še ni polegel in tudi v Varnostnem svetu Združenih narodov se nadaljuje razprava, ki so jo začeli po kubanski obtožbi, da so vojaki čilške junte ogrozili varnost osebja kubanske ambasade in posadke neke njene ladje, toda oboje je samo neposredna posledica tega, kar se je zgodilo v Čilu.

Bolj kot to je pomembno tisto, kar se bo v Čilu in zaradi Čila dogajalo v mesecih in letih, ki pridejo. Predvsem je treba, kar zadeva notranji položaj v deželi sami, opozoriti na nedvomno prisotno možnost državljanske vojne. To je mogoče slutiti na podlagi tistih razmeroma redkih službenih (kajti junta je uvedla strogo cenzuro nad poročili) novic, ki pričajo o prvih sabotajah, napadih na kasarne in policijske postaje.

Kaj se utegne iz tega razviti, je kajpak v tem trenutku nemogoče napovedovati, gotovo pa je, da bo teror novih oblastnikov vse hujski — pri čemer je od njihovih nasprotnikov odvisno, kako se bodo spopadi iztekli. Dejstvo je, da svobodoljubne, socialistično opredeljene sile nimajo nikakršne druge možnosti kot oborožen boj, če hočejo priti na oblast. Državni udar je to najboljše potrdil.

Ali bodo te sile dovolj močne in organizirane, da bodo — morda po dolgi gverilski borbi — zopet prišle na oblast po tej, v tem trenutku tudi edino možni, poti? Ali se Čilu, z drugimi besedami, obetajo strahote državljanske vojne ali pa vsaj negotovost nenehnih oboroženih spopadov?

To je en vidik čilške tragedije. Drugi, ki ima nemara še širše razsežnosti, pa je naslednji: Čile je bil svobodna, neuvrščena dežela, ki so jo grobo poteptali in iztrgali iz velike družine neuvrščenih. To se je zgodilo samo nekaj dni po alžirski konferenci neuvrščenih, kjer so na možnost prav takega razvoja opozorili z vso jasnostjo in konkretnostjo.

Tragedija Čila je zgovorno potrdila pravilnost tistega, kar je bilo minuli teden rečeno v alžirski prestolnici: da se je namreč za neuvrščenost treba boriti, da je treba pridobljene pravice uveljavljati, utrjevati, varovati. Če bi Čile lahko računal na tisto, kar je Alžir sklenil

kot eno izmed bodočih oblik tesnejšega medsebojnega sodelovanja in pomoči med neuvrščenimi (denimo skupni ekonomski sklad za pomoč tistim, ki so izpostavljeni zunanjim pritiskom), bi Allende morda uspel očuvati svojo neodvisnost in z njo socializem v Čilu.

V tem smislu je drama Čila opomin, nauk, ki je dragocen, ki pa skoraj ne bi mogel imeti večje cene, biti bolj krut.

Bistvo tega opomina je, da na tem svetu kljub sporazumeva-

nju med velikimi mali zaradi tega niso vselej in sto odstotno varni. V senci dogovorov velikih, ki sami po sebi niso škodljivi, so vselej možni udarci na majhne. Čile je to doživel na najbolj mogoč tragičen način.

Državni udar v Čilu ni mogel v celoti zrasti na domačem željniku. Zgodovina, leta, ki pridejo, bo pokazala več kot je sedaj znanega, toda tudi to potrjuje prej rečeno: varnost neke države nikakor ni nujno odvisna od tistega, kar se globalno dogaja med velikimi.

Varnost vsake države je njena skrb in terja njen lasten napor. In če je to neuvrščena država, je pomoč članic iz njene družine ne samo koristna, marveč tudi dobrodošla.

TELEGRAMI

KAIRO — Casopis „Al Ahrām“ piše, da je egiptovski predsednik Sadat odgovoril na poslanico sovjetskega voditelja Brežnjeva. Izmenjava poslanic zajema informiranje o nekaterih življenjsko pomembnih vprašanjih, med njimi mednarodni položaj sploh in njihov vpliv na krizo na Bližnjem vzhodu.

DETROIT — Stavka 112.000 delavcev detroitske tovarne avtomobilov Chrysler se nadaljuje že tretji dan. Družba je zaradi stavke doslej izgubila že 4.600 avtomobilov. Delavci zahtevajo popolno zaščito pri delu, razen tega pa tudi neokrnjene pokojnine za delavce s 30-letnim stažem.

CANBERRA — Avstralski obrambni minister Lance Barnard je v parlamentu dejal, da so časopisni članki, po katerih je Sovjetska zveza baje uredila ob zahodni avstralski obali tajna sidrišča, izmišljeni.

MONROVIA — Liberijska vlada je prepovedala vse politične in trgovske stike z Južno Afriko. Kdor bo ta sklep prekršil, bo kaznovan z 10.000 dolarji ali sedmimi leti zapora, lahko pa z obojem.

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

— No, Tinček, našej mi vse slovenske elektrarne in povej, koliko električnega toka proizvaajo.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Slovenski izvršni svet je minuli teden imel največ dela z elektroenergetsko krizo, toda tokrat je odločno posegel vanjo.

Ugotovil je, da je stanje kritično tako zaradi objektivnih kot subjektivnih vzrokov, predvsem pa zaradi enostranske razvojne politike v republiki. Podcenjevali smo pomen proizvodnega dela in nujnosti hitrejšega ter bolj učinkovitega reševanja strukturnih problemov slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva.

Izvršni svet je že takrat, ko je obravnaval gradnjo novih elektroenergetskih objektov, kakor jih predvideva srednjeročni načrt (dolgoročnega sploh nimamo), opozoril na to, da bo v letih 1974 do 1976 prišlo do krize kljub tem novogradnjam. Kriza pa je prišla še prej.

Hidrološke razmere tako v Sloveniji kot v Jugoslaviji so kritične. Termoelektrarne delujejo z manjšo zmogljivostjo, ker sta stali dve termoelektrarni (Trbovlje II in Šoštanj III), poleg tega pa smo spet doživeli izpad termoelektrarne Šoštanj III. Prav tako sta ti termoelektrarni dobivali premalo premoga, da bi lahko delali s polno zmogljivostjo.

Električne energije iz drugih republik ali iz tujine ni bilo mogoče dobiti. Ker še ni sklenjen družbeni dogovor med potrošniki in proizvajalci o omejitvi dobav električne energije, je postala intervencija republike nujna.

Zato je izvršni svet sklenil omejiti dobavo potrošnikom in sicer za razsvetljevanje izločb in elektrometalurškimi in elektrokemijskim obratom v železarni Štore popolnoma, drugim porabnikom pa po določeni lestevici, ki naj bi enakomerno porazdelila breme in škodo, ki nastaja zaradi redukcije in zavarovala družbene interese na delovanju določenih delovnih organizacij.

Takšen ukrep ni bil le posledica neugodnih hidroloških razmer, temveč tudi neurejenih odnosov v elektro gospodarstvu ter v

nerazumevajoče neurejenih odnosih med elektrarnami in premo govorniki, ki se jim pridružujejo še neskladja z velikimi porabniki električne energije.

Poleg tega je izvršni svet poudaril, da gre pri termoelektrarni Šoštanj III tudi za določene subjektivne slabosti, kajti številnih kritičnih izpadov tega elektroenergetskega objekta si ni več mogoče drugače razlagati. Zato je izvršni svet menil, da so podani vsi vzroki za uvedbo prisilne uprave v TE Šoštanj.

Odločno nad elektroenergetsko krizo

Skupščina občine Velenje je ocenila razloge slovenskega izvršnega sveta za utemeljene in je na svoji izredni seji sprejela sklep o prisilni upravi v TE Šoštanj. Za predsednika odbora za prisilno upravo je imenovala Toneta Boleta, predsednika gospodarskega zbora slovenske skupščine.

Zaradi elektroenergetske krize so se minuli teden na izredni seji sestali člani predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ter člani aktivov predstavnikov

občinskih svetov ZSS in o tem zavzeli nekateri stališča.

S te seje so poslali republiškim svetom Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Črne gore telegrame, naj pozovejo svoje občane k solidarnosti v štednji z električno energijo. Podoben telegram so poslali tudi predsedniku zveznega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Dušanu Petroviću.

Iz te akcije je zraslo pravo omrežje bratske solidarnosti. Svet Zveze sindikatov Jugoslavije je namreč sklenil pozvati vse sindikalne organizacije v državi, „naj s solidarnostjo delavskega razreda in delovnih ljudi“ pomagajo ublažiti težave, v katerih se je zaradi pomanjkanja električne energije znašlo slovensko gospodarstvo.

Sosednje republike so začele varčevati z električno energijo in privarčevane količine dobavljale naši republiki. Ker zdaj še nimamo enotnega ekonomskega elektroenergetskega sistema, temveč samo tehnični sistem, so se republike dogovorile za takšno vrsto solidarnosti, da sta Srbija in BiH uvedli restrikcije pri manj pomembnih porabnikih, ter tako zagotovili električno energijo za pomembne porabnike v drugih republikah.

Vse to pa bo zaman, če ne bomo spoznali, da je treba presekat gorijski vzol v našem elektro gospodarstvu. Dosedanja prizadevanja pri reševanju težav v tej gospodarski panogi so večinoma naletela na gluha ušesa in tako smo se znašli sredi krize. Odgovornost, s katero smo doslej le mahali kot s papirnato zastavo, moramo vnesti v naše vsakdanje življenje, kajti to je nadvse pomembno za nadaljnji razvoj našega gospodarstva nasploh, sicer bomo padali iz krize v krizo — pa ne le v elektro gospodarstvu!

Elektro gospodarstvo krizo lahko rešimo le z odločnimi dejanji. Prav gotovo se lahko strinjamo s kolektivom termoelektrarne v Šoštanju, da vsa pota odgovornosti in neodgovornosti ne vodijo tja.

V soboto so se v Dolenjskih Toplicah ravnatelj osnovnih šol iz novomeške občine in drugi prosvetni delavci poslovili od svojih treh dolgoletnih sodelavcev Nade Mihelčičeve, Borisa Plantana in Jurija Pojeta. Prva dva odhajata v pokoj, slednji pa v Ljubljano. (Foto: M. Vesel)

Predšolski otroci Brežic so ta mesec dobili novo varstveno ustanovo, na katero so starši čakali že nekaj let. Trenutno je v varstvu 164 otrok od drugega leta dalje. Za sedaj so vsi pod streho, čez 40 prijav pa imajo že za prihodnje leto. (Foto: J. Teppey)

V Stari vasi pri Krškem bodo kmalu dobili kanalizacijo. Nekaj so prispevali zanjo prebivalci, nekaj pa bo dodala komunala. Kopačem je bilo doslej vreme naklonjeno in delo lepo napreduje. Na sliki: naporno kopanje v jarkih minuli petek. (Foto: Jožica Teppey)

Ni kaktus, ampak krompir, ki je zrasel na njivi Marije Kočevar iz Bojanje vasi v Beli krajini. Takega v vasi, pa tudi precej naokrog še niso videli, čeprav so ljudje vajeni dobrih in slabih krompirjevih letin. (Foto: R. Bačer)

„KRIVEC“ JE TRIMO

Direktor republiškega zavoda za statistiko Franta Komel je na nedavni tiskovni konferenci opozoril novinarje, da juljski podatke, sicer razveseljiv in optimističen, o 4,4-odstotnem povečanju industrijske proizvodnje ni resničen, ker mu je botrovala velikanska napaka. To napako je, kot je dejal, povzročilo sorazmerno majhno in za skupni indeks povečanja neuplivo podjeje TRIMO iz Trebnjega. Odgovorni v podjetju so namreč pri izpolnjevanju obrazca IND-1 iz neznanih vzrokov spregledali, da je treba podatke prikazati v tisoč urah in ne v urah. Posledica je bila tisočkrat večji rezultat. Direktor je z vso resnostjo in zaskrbljenostjo k temu dejal: „Če hoče družba ugotoviti, kako se razvija, so dolžni vsi prikazovati resnično stanje po predpisnem enotnem sistemu, enotnih standardih in enotni metodologiji.“

R. K.

Sejmišča

NOVO MESTO: zaradi slabega vremena v jutranjih urah je bil ponečelkov sejem manj živahen kot običajno. Naprodaj je bilo 284 do 3 mesece starih prašičev in 66 starejših. Mlajše so prodajali po 380 do 450 din, starejše pa po 460 do 850 din.

BREŽICE: 351 prašičev, od tega le 28 starih nad 3 mesece, so rejci pripeljali na sobotni sejem. Mlajših so prodali 217; cena je znašala 24 do 25 din za kilogram žive teže. Nad 3 mesece starih prašičev so prodali 17 po 17 do 18 din kilogram. Kot zanimivost naj zapišemo, da je nepreviden kupec pripeljal na sejem v priljubljeni osebnem avtomobilu 13 prašičev; zaradi pomanjkanja zraka se mu jih je 5 zadušilo!

Kmetijski kotiček

Pot do zdrave kapljice

Prav smo napovedali lani ob sprejetju zakona o označevanju vina, ki je uvedel mednarodno razvrstitev vin in skuša vpeljati red na vinski trg. Zakon je vreden toliko, kolikor ga upoštevamo.

Zaenkrat je še tako, da plavamo s starim tokom – kljub dobro misljenemu in lepo zapisanemu zakonu. Tako vinogradniški strokovnjaki ugotavljajo za Dolenjsko in obžalujejo, da se cvičku, ki ima zdaj natančneje določene meje, še ni posrečilo zaščititi geografskega porekla. V drugih predelih Slovenije so dosegli glede tega precej več. Veliko dela nas še čaka.

Poreklo vina je vrednejše od same sorte, ponavljajo poznavalci. Celo tako je, da je treba zdaj opuščati poudarjanje sort in več graditi na geografskem poreklu vin. Izvor daje vinu največje značilnosti. Šele potem nanj vpliva sorta vinske trte in način pridelave. Zato ni tja v en dan predviden poseben postopek, kako zaščititi poreklo.

Po določilih zakona o označevanju vina je vinogradnik sam dolžan prijaviti pridelek, velikost vinograda in sorte. Vse to mora biti zapisano v registru, ki ga vodi za to pristojni občinski organ. Brez te evidence se ne da zaščititi dobro vino, to morajo naši vinogradniki razumeti, kot so že doumeli vinogradniki v naprednejših deželah.

Slovensko vinogradništvo, ki je od predvojnih časov sem nazadovalo po svojem obsegu, si precej obeta tudi od novega zakona o vinu. Njegov osnovni namen je namreč zaščititi vinogradnika in njegov pridelek, prav tako pa tudi porabnika vina. Zakon bo natanko določal, kaj se z vinom sme in kaj se ne sme početi, načelno bo prepovedal popravljanje mošta z dodajanjem sladkorja in kisline, uvedel bo boljšo kontrolo vin. Ta bo stopila na prste vsakomur, ki bi hotel delati po starem.

Inž. M. L.

Še bo treba pozivati k človečnosti

Plan krvodajalstva za leto 1973 je predvidel, da je potrebno zbrati za novomeško bolnišnico 900 litrov krvi. Do sedaj se plan zadovoljivo uresničuje, saj se je k oddaji krvi letos javil skoraj tretjina tisoč ljudi.

Ob vsesplošnem pomanjkanju krvi za potrebe bolnišnic po vsej Jugoslaviji so podatki za novomeško občino zadovoljivi, vendar stanje le ni tako rožnato. Med 57 gospodarstvi in drugimi organizacijami ter 9 šolami, kolikor jih je v plan vračunanih, jih precej ni dalo predvidenega števila krvodajalcev. Vzroki za to so različne narave. V nekaterih podjetjih je struktura zaposlenih taka, da ne morejo izpolniti predvidenega plana (invalidi, upokojenici, premladi ali stari ljudje), drugod so

kri, jim pa to ni omogočeno. Namesto da bi pripravljenost delovnega človeka podpirali in spodbujali, skoraj negodujemo nad njo, ker pač za tisti čas delavca ni na delovnem mestu, ko daje kri. Poudariti je treba, da ne gre samo za zbiranje krvi, ampak hkrati vzgajanje ljudi, ki bodo socialno in moralno visoko razviti. Samo družba socialno visoko razvitih posameznikov bo resnično socialistična.

M. MARKELJ

Cenejše življenje, posledica sezonskega znižanja cen pridelkov

Cenejši avgust

Po podatkih republiškega Zavoda za statistiko so bile cene življenjskih potrebščin 4-članske družine v avgustu za 0,7 odstotka nižje kot v juliju. Vendar so bile te cene za 1,1 odst. višje kot v lanskem decembru in za 18,9 odst. višje kot v lanskem avgustu.

Hrana se je v primerjavi z julijem, tako kažejo podatki, pocenila za 3,3 odstotka, vendar je vseeno za 10,5 odstotka dražja kot lanskega decembra ter za 17,5 odst. dražja kot v avgustu 1972. Izračunali so, da je morala povprečna slovenska družina odšteti za hrano v letošnjih 8 mesecih za 23,1 odst. več kot v enakem lanskem obdobju.

V avgustu so cene tobaka, pijače, obleke, obutve in stanovanja ostale skorajda na juljski ravni, medtem ko sta se kurjava in razsvetljava podražila za 8,9 odstotkov, stanovanjska oprema za 0,9, higiena za 0,3, promet za 0,2 itd. Najbolj se je torej podražila kurjava in razsvetljava, ki je bila v primerjavi z lanskim

letom dražja za 23,2 odstotka. Sledi stanarina, ki je bila večja za 16,9 odstotkov, tobak in pijača sta se podražila za 11,6 itd.

R. KOMLJENOVIC

Osnovni problem

Besede, ki jih je nedavno na javnem zborovanju v Metliki izrekel inž. Marko Bulc, član predsedstva SFRJ, o razmerah v našem gospodarstvu, so bile sicer naslovljene Belokranjcem, so pa hkrati zrcalo, v katerem se lahko vidi še marsikdo drug:

„Videti je, da osnovni problem ni v novih tovarnah, temveč v tem, da se doseže vzpon obstoječih. Ni osnovni problem v pomanjkanju družbenega kapitala, temveč v kadrih, v absolutnem pomanjkanju kvalificiranih in v še pristni obrtniški miselnosti. Po vojni je bilo v Beli krajini 650 otrok partizanskih sirot. Razen 16 otrok so vsi končali srednje ali višje in visoke šole. Vendar pa vsa občina Metlika danes nima niti enega diplomiranega pravnika.“

Inž. Marko Bulc v Metliki

Stanje je mogoče presekat tako, da se vrsta delovnih organizacij kadrovske okrepi v okviru integracij. Prav bi bilo tudi, da bi nekateri Belokranjci zamenjali modrovanja, kaj vse bi bilo treba v Beli krajini storiti, s tem, da bi se vrnilo na domače bojišče.

Standard ne raste, ker premalo delamo. Marsikje je še tako, vendar mislim, da delamo predvsem površno in slabo. Mislim, da je tu, poleg organizacije dela, eden osnovnih

vzrokov slabega porasta produktivnosti ali celo njegovega upadanja v zadnjem času.“

R. B.

Zvedeti – črna na belem

Vrabci čivkajo

„Ta in ta župan bo direktor te in te tovarne, je bilo jasno že od vsega začetka, še preden so gradbeni stroji začeli kopati temelje. Ta in ta tovarna bo v občini gradila svoj obrat itd. ... Vas, novinarje, pa opozarjamo, da o tem ne zapišete niti besede v časniku. Vam bomo že povedali, kdaj pišete.“

Se zgodi, da slišimo take besede, potem pa nam utemeljujejo, da bi bila objava novice preuranjena, da bi zaradi nje utegnili občina celo izgubiti predvideni obrat in podobno.

Seveda razumemo, da se je treba dogovarjati najprej v ožjih strokovnih in poslovnih krogih, šele potem, ko so stvari razjasnjene, pa jih je treba povedati občanom – samoupravljalcem. Toda dogaja se, da nam branijo objavo, pa četudi so stvari že leto dni premlevali na sejah raznih forumov, tako da o novici tako rekoč že vrabci čivkajo, samo v časniku je še ni bilo. Menda to ni več poslovna skrivnost.

Znano je, kako koristna je dobra, zapisana informacija in kako govoriče resnico spreminjajo, kako ustvarjajo plodna tla za natolevanje, kako razpihujejo ljubosumje in nezaupanje tudi tam, kjer ne bi bilo treba. Vprašamo: ali je to potrebno, ko imamo ustavno zagotovljeno pravico do informiranja in kolikor toliko razčiščene pojme o poslovni tajnosti?

A. Ž.

vredno je zapisati...

Klub enajstih manj razvitih slovenskih občin, mednje štejeta tudi črnomaljska in trebanjska, napreduje zadnji čas hitreje kot v poprečju celotna Slovenija. Tako ugotavlja posebna komisija republiškega izvršnega sveta, ki skrbi za to, kako se ureničuje „Zakon o ukrepih za pospeševanje razvoja manj razvitih območij Slovenije“.

Enajsterica je že vrsto let vse bolj zaostajala. Kazalo je, da bomo imeli v naši, sicer razviti republiki, družbo bogatih in revnih, če ne bo nihče prekinil „divjega“, neskladnega razvoja. Kje so ostali zaostali, povedo številke. V enajstih manj razvitih občinah živi približno 18 odstotkov slovenskih ljudi, od tega skoraj polovico kmetov, ustvarjajo pa ne niti ene desetine slovenskega družbenega proizvoda. Njihov delež se je celo zmanjševal od 9,6 odst. v letu 1966 na 7,8 odstotka v letu 1971.

Enajsterica

Zaostali so dvignili glas, ne da bi prosili miloščino in hoteli dobiti kaj zastoj, temveč da bi v naši republiki imeli politiko do zaostalih območij, politiko, ki bi usmerila razvoj, tako da se bodo zaostali sčasoma postavili na lastne noge. Zakon ima ta namen, in čeprav se bodo njegovi učinki pokazali šele sčasoma, že zdaj lahko ugotavljamo, da se je v resnici začelo izboljševati.

Družbeni proizvod se je začel povečevati hitreje, kot se v vsej Sloveniji, četudi še vedno ne dosega niti polovice slovenskega povprečja. Zadnji dve leti se je v manj razvitih občinah zaposlilo sorazmerno več ljudi kot drugod, investicije so bile v letu 1971 za več kot polovico večje kot leto dni poprej.

Dolenjski manj razviti občini razveseljuje napredujeta. Zlasti velja to za trebanjsko, kjer se je narodni dohodek na prebivalca lani že približal milijonu dinarjev, zaposlenost pa se je zadnja tri leta povečevala za lepih 10 odstotkov. Samo tako naprej!

M. L.

— Je barka pretežka ali je motor prešibak? (Karikatura: Marjan Bregar)

Dežja in premoga!

Kako kaže z elektriko - in z odgovornostjo?

Iz najbolj pristojnih ust sio na novinarski konferenci v Ljubljani zvedeli vse prej kot tolažbo: omejitve toka se bodo nadaljevale, kriza pa bo trajala do spomladanskega deževja, torej še pet do šest mesecev. V naslednjih mesecih bo primanjkovalo 20 do 25 odstotkov električne energije v primerjavi s potrebami. Če ne bo kmalu izdatnega dežja, se bodo razmere še poslabšale.

V običajnem delavniku potrebuje Slovenija 15 milijonov kilovatnih ur električne energije, na voljo pa jih ima le nekaj nad 11 milijonov, in to brez izrednih izpadov. Deset odstotkov zmanjšana proizvodnja v industriji povzroči za 35 milijard starih dinarjev škodo na mesec. Prizadetih je veliko ljudi, pomanjkanje toka ni le hud gospodarski problem, temveč tudi politični.

Omejitve bodo še dalj časa nujne. Merilo za to, koliko bo posamezna panoga ali dejavnost prizadeta, je predvsem škoda, ki zaradi izpada toka nastane v narodnem gospodarstvu. Objavljen je bil tudi sklep izvršnega sveta, ki je, kar zadeva omejitve v dobavi električne energije, nadomestil nepotrebno mečkarnje pri sklepanju družbenega dogovora.

Pravi izhod za odpravo izrednega stanja, ki je posledica nenačrtne, lahko bi rekli celo lahkomiselnega ravnanja (za katerega, upamo, ne bo odgovarjalo le vodstvo šoštanjske termocentralne), je seveda drugo. Toda zaenkrat slabo kaže. Večje deževja v prihodnjih mesecih ni pričakovati. Avstrija ima električno energijo le zase, naše južne republike prav tako, neglede na to, da nimamo močnega daljnovidnega omrežja, ki bi povezovalo vzhodne in zahodne dele države. Pa tudi pogodbene obveznosti jih ne silijo v to, da bi nam morale pomagati prav ta hip. Ostane le upanje v premost in termocentrale. Od tega je tudi v resnici mogoče največ pričakovati.

V prihodnjih mesecih bo torej neizbežno varčevanje ter bolj smotrna poraba toka. Tu se da precej prihraniti. Treba bo dosledno upoštevati načrt omejitve dobave električne energije. To velja ne samo za 750 velikih odjemalcev toka, temveč tudi za 500.000 malih porabnikov. Poudarjajo, da je upoštevati omejitve tudi politična naloga. Gospodarstvo bo moralo prilagoditi svoje proizvodne načrte, storiti pa bo treba vse, da slovenski srednjeročni načrt ne bo bistveno prizadet.

Preostane še kup vprašanj, na katere na novinarski konferenci nismo dobili povsem zadovoljivih odgovorov. Zakaj je do take krize moralo priti? Kdo je odgovoren za tako kratkovidno obnašanje do naših strukturnih problemov? Zakaj tolikšno obiranje pri gradnji elektroenergetskih objektov? Med njimi je tudi atomska centrala v Krškem, za katero bo te dni, kot so zagotovili, končno vendarle odločeno. Zakaj v jugoslovanskem merilu učinkoviteje ne ukrepamo? Kaj je glede tega z enotnostjo jugoslovanskega trga? Ali je smotno v eni republiki ustavljati za naše skupno gospodarstvo) bolj donosno industrijo kot pa v drugi? Zakaj je tako enostransko usmerjena poraba energije in zakaj zanemarjeni drugi viri, na primer plin?

Občani z vso pravico pričakujejo popolne odgovore. Še bolj od njih pa - električni tok!

MARJAN LEGAN

SEVNICA: SLAB ZAČETEK

"Litijski most je že skoraj zgrajen, v Krškem in Brežicah ga že lep čas imajo; kaj pa je v Sevnici?" so spraševali odborniki na zadnji seji občinske skupščine. "Vse je jasno! Dokončan mora biti do 1. novembra 1974, graditi pa ga bodo začeli ob prvem nizkem stanju vode..." Tako je odgovarjal načelnik oddelka za gospodarstvo Franc Lipovšek, a ga je ob tem prekinil splošen smeh v dvorani. Znano je namreč, da Sava že leta ni imela tako malo vode kot jo ima, vendar se je Lipovšek takoj popravil: "Pozimi!"

Dogodki prehiteli predvidevanja

Elektroenergetska kriza je nastopila prej, kot so predvidevali

Pomanjkanje električne energije, ki je zadelo Slovenijo, je imelo posledice tudi na območju novomeške občine. Izredno slaba hidroenergetska situacija in nepredvidena okvara na kotlu v termoelektrarni Šoštanj ter remont v trboveljski termoelektrarni so pripeljali do velike redukcije električne energije, ki je prizadela vse večje odjemalce te energije: Novoteks, Krko, IMV, Novoles in Labod.

Od 6. septembra je bila omejitve 30-odstotna, 10. in 11. septembra pa stodoštota. Od sobote, 15. septembra, je omejitve zmanjšana na 15%. Poraba električne energije se stalno kontrolira in v primeru, da se odjemniki omejitve ne bi držali, predvidevajo odklop. Tako stanje, ki povzroča precejšnjo škodo v gospodarstvu, bo trajalo, vse dokler se stanje hidroenergetskega sistema ne bo zboljšalo.

Siroka potrošnja je manj prizadeta, saj je bila v dnevih največjega izpada omejitve 50-odst, zdaj pa je

BRESTANICA: S POLNO PARO

Ves čas energetske krize obratuje Termoelektrarna Brestanica s polno zmogljivostjo. Naprave so v redu in kolektiv si prizadeva, da ne bi prišlo do okvar. Elektrarna dela z obremenitvijo 23 megavatov (MW). Zaloge premoga zaenkrat še zadostujejo; dobavljajo ga iz Laškega, iz Kanižarice, Trbovelj in Senovega. V kratkem bo elektrarna povečala zaloge premoga z novimi dobavami iz bosenskih rudnikov.

Črke iz ustave za življenje

Dr. Brilej, Poljanšek in L. Šetinc v Brežicah

Ustavna razprava se je v brežiški občini na široko razmahnila. Do 11. oktobra se bo po krajevnih skupnostih vrstilo 30 razgovorov, približno 40 pa jih napovedujejo v delovnih organizacijah. Vodi jih 40-članski aktiv pri občinski konferenci SZDL.

Konferenca je za ta teden že drugič povabila v Brežice predsednika skupščine SRS dr. Jožeta Brileja in predsednika prosvetno-kulturnega

NOVO MESTO: DO TORKA 37 USTAVNIH RAZPRAV

Do predčerašnjim je bilo v novomeški občini 21 ustavnih razprav v delovnih organizacijah in 16 v krajevnih skupnostih. Udeležba v podjetjih je bila poprečno 35-odstotna, na terenu pa je razprava obiskalo od 9 do 50 ljudi.

Povsod zmeda, ker ni bilo urnika

V Brežicah in Krškem je zaradi pomanjkanja elektrike zašepala preskrba s kruhom — Delavci brežiške tovarne pohištva teden dni na kolektivnem dopustu — Zelo je bila prizadeta proizvodnja papirja

Ni bilo kolektiva in ne gospodinjstva, ki ga omejitve električne energije ne bi prizadele. Ljudje so bili ogorčeni predvsem zaradi tega, ker ni bilo nobenega urnika in pravočasnega sporočila. V Posavju je zašepala preskrba s kruhom. Če je imela tok pekarna Imperial v Krškem, je bil ves desni breg brez vode.

Direktor Kovinarske v Krškem tov. Košir je v petek dejal:

"Do danes je bilo porazno. Niti za dvanajst ur naprej nismo mogli povedati, če bo tok li ne. Ljudje so prišli ob šestih na delo. Računali smo, da bodo delali do desetih, pa je ob osmih že zmanjkalo elektrike. Ko smo jih poslali domov, smo tok spet dobili. Delavci godrnjajo. Ni prav, da pometamo z njimi in da prihajajo v tovarno gledat na uro. O izgubah pa sploh ne govorim. Poskušali jih bomo nadoknaditi, ker smo vezani na roke."

V Celulozi škode še niso preračunali. Trikrat ali štirikrat so imeli stodoštoto redukcijo. Dolgo časa so obratovali s 50-odstotno energijo, večkrat pa so jih prikrajšali tudi za 75 odst. Ljudi niso pošiljali domov, ker so izkoristili zastoje za remonte. Najbolj je bila prizadeta proizvodnja papirja. Nekaj časa sta stala oba papirna stroja, nekaj časa eden. Dodatne težave so imeli zaradi pomanjkanja premoga iz Velenja. To je ogrožalo lastno proizvodnjo električne energije. Pomagati so si morali s tekočimi gorivi, ki pa so znatno dražja.

Direktor Imperiala inž. Franc Kovačič je izjavil, da so bili prizadeti ves čas redukcije. Propadli jim je 500 kg testa. Pri peki kruha so imeli izpada za 1000 kg specialnega kruha, za 10.500 kosov peciva in za 3.000 kg klasičnih vrst kruha. Proizvodnja žvečilne gume je bila zmanjšana za 18 ton, razen tega pa so delavci vsega skupaj brez dela čakali na elektriko 1524 ur.

omejena poraba električne energije za javno razsvetlavo, izlozbe in reklame. Obenem potrošnike v gospodinjstvih opozarjajo na varčevanje z električno energijo.

Elektroenergetska kriza, ki so jo

Velika škoda, ker ni toka

Delavce na brezplačen dopust - Kočevje brez kruha

Zaradi omejevanja oskrbe z električnim tokom ima vrsta kočevskih podjetij težave in občutne izgube. V pekarni ŽITO so morali že v prvih treh dneh zavreči dve toni testa. "Nič nam ne pomaga, če nas obveste, da čez dve uri ne bo toka, ker je naša proizvodnja taka, da bi morali biti o tem obveščeni 5 ur prej," so povedali v Pekariji. Tudi pri drugih podjetjih so opozarjali, da jim prizadene največ škode prav to, ker ne vedo še dan prej, kdaj bo tok in kdaj ne. Podjetja pošiljajo delavce domov.

V šoli so imeli mrzle malice in

Črke iz ustave za življenje

Dr. Brilej, Poljanšek in L. Šetinc v Brežicah

Ustavna razprava se je v brežiški občini na široko razmahnila. Do 11. oktobra se bo po krajevnih skupnostih vrstilo 30 razgovorov, približno 40 pa jih napovedujejo v delovnih organizacijah. Vodi jih 40-članski aktiv pri občinski konferenci SZDL.

Konferenca je za ta teden že drugič povabila v Brežice predsednika skupščine SRS dr. Jožeta Brileja in predsednika prosvetno-kulturnega zbora Miloša Poljanška za tolmačenje nekaterih ustavnih poglavij v nadaljevalnem seminarju za predavatelje, ki vodijo razpravo v občini. Ta del seminarja je namenjen tudi predsednikom krajevnih skupnosti, ker bo tekla beseda o krajevni samoupravi.

V prvem delu seminarja so dr. Jože Brilej, Miloš Poljanšek in Lenart Šetinc pojasnjevali družbeno-ekonomske odnose v novi ustavi, skupščinski in delegatski sistem ter vključevanje samoupravnih interesnih skupnosti v nove samoupravne odnose.

V vseh dosedanjih razpravah je bilo besedišlo novih osnutkov zvezne in republiške ustave zelo ugodno sprejeto. Občani vidijo v njih korak naprej pri krepitvi samouprave.

Novosti iz ustave tolmačijo predavatelji tudi po lokalnem radiu. Ta je namenil ustavnim poglavjem pet zaporednih nedeljskih oddaj. Prva je bila na vrsti v nedeljo, 16. septembra.

J. T.

Metlika ima ogromno škodo

Pri treh podjetjih je v tednu dni čez pol stare milijarde izgube zaradi izpada toka

Od 6. septembra traja v metliških kolektivih negotovost. Delavci prihajajo v službo, a jim vedno znova rečejo: "Pojdite domov, ne vemo, kdaj bo tok, da bi lahko delali." Nejevoljni so delavci, ker zastoj hodijo zdoma in vedo, da bo zaslužek manjši. Kot so povedali odgovorni iz kolektivov, je bil položaj 12. septembra tak:

KOMET - Jože Zebčič, tehnični direktor: "V tednu dni smo izgubili že 6.400 delovnih ur v metliškem obratu in v Starem trgu 1.920 ur. V tem času bi morali narediti vsaj 40.000 nadržkov, ki so vredni najmanj 1 milijon dinarjev. Najhuje je, da tujim kupcem ne moremo v rokkih dostavljati blaga. Delavci so predlagali, da bi izgubljene dni nadomestili ob prostih sobotah in z nočnim delom."

strokovnjaki predvidevali in nanjo opozarjali, je prišla prej, kot so mislili, zato so morda posledice toliko težje, javnost pa vzemirjena. Rešitev tega problema seveda ni možna v kratkem času, čeprav bodo nekatere olajšave nastopile po izvršenih popravilih v termoelektrarnah meseca oktobra. Dobra stran vsega tega, če o dobrem sploh lahko govorimo, je vsaj v tem, da je kriza jasno opozorila na zaostajanje ukrepov za dogajanjem. Vprašanje pa je, ali mora voda res že teči v grlo, da se zganemo.

MIM

kosila. Kruh so peki vozili iz Ljubljane, ker pa ga ni bilo dovolj, so občani kuhali polento in žgance. To je bilo mogoče seveda tam, kjer nimajo le štedilnikov na elektriko. V NAMI so zaradi pomanjkanja elektrike poginile postvri v akvariju.

Predstavniki gospodarstva krive za tak položaj tudi elektro gospodarstvo, ker ni skrbelo dovolj za razširjanje in posodabljanje svojih osnovnih sredstev. "Druge gospodarske organizacije skrbijo za posodabljanje proizvodnje tudi na račun nižjih osebnih dohodkov," opozarjajo nekateri, "v elektro gospodarstvu pa so bili že pred leti v samem vrhu po osebnih dohodkih, zdaj pa ni toka, ker so premalo mislili na jutrišnji dan."

Ta grenka izkušnja je pokazala tudi, da kolektivom, ki so pomembni za delo celotne družbe, ne kaže dovoliti, da bi sami neodgovorno "samoupravljali" in s tem povzročili družbi veliko škodo.

J. P.

Nočejo ali ne morejo?

Mokronog: še vedno negotovost v Iskri

V sredo, 12. septembra, bi moral biti v TOZD Iskra v Mokronogu zbor delovnih ljudi, na katerem naj bi odgovorni iz tovarne Pržanj Mokronožanom že končno povedali, kaj bo z obratom v Mokronogu. Na tem zboru naj bi se tudi odločili, če ne bi kazalo z referendumom odločiti za kako drugo Iskrino tovarno.

V trebanjski občini se ne morejo zadovoljiti z negotovostjo še zlasti zato, ker je na voljo 10 milijonov dinarjev iz republiških gospodarskih rezerv in kreditov, manjka pa le milijon dinarjev Iskrine udeležbe.

Na kolegijskem sestanku, ki je bil 10. septembra, je bilo slišati upravičen občutek, kako to, da ni mogoče zagotoviti tolikšne soudeležbe za tako perspektivno stvar, kot so elektriliti.

Kako bo z mokronoško Iskro, o tem bodo odločili na zboru delovnih ljudi ta teden.

A. Z.

FRANCOSKA DELEGACIJA V NOVEM MESTU

V sredo, 19. septembra, je šestčlanska delegacija francoskih sindikatov tekstilne, usnjarske in čevljarke industrije obiskala novomeško tekstilno tovarno Novoteks in si ogledala Novo mesto. Delegacija je na večdnevem obisku v Sloveniji na povabilo republiške zveze sindikatov.

JUBILEJ "ŽELEZNIČARSKÉ" V NEDELJO NA KARLOVCIH

30-letnico ustanovitve 14. SNOUB - železničarske bodo praznovali 23. septembra na Karlovcih - Trški gori. Zbirno mesto bo med 8. in 10. uro na novomeški železniški postaji, od koder se bodo odpeljali udeleženci, ki bodo prišli v vlakom ali avtobusom. Tega dne bo tudi srečanje železničarjev novomeškega vozišča in sicer ob obletnici ustanovitve železniškega rajonskega komiteja KPS Novo mesto. Borcev 14. SNOUB in članov rajonskega komiteja posebej ne bodo vabili.

SVETLEČE SE PASTIKE

V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici so minuli petek zvečer odprli razstavo "svetlečih se" - plastiki akademskega kiparja Dušana Tršarja, udeleženca lanskoletnega simpozija Forme vive v tem kraju. V odsotnosti umetnostnega kritika Aleksandra Bassina je razstavo odprl Lado Smrekar. Po otvoritvi je ljubljansko gledališče Pekarna uprizorilo starodavno delo "Gilgameš".

LISCA: 20 UR IZPADOV

Izpadi električne energije so hudo prizadeli tudi sevnisko gospodarstvo. Varilci krmeljske METALNE, ki bi sedaj ob izredno lepem vremenu lahko ogromno naredili, stojijo. Njihovo delo se odvijata namreč na prostem, zato bi radi lepo vreme čim bolj izkoristili. Ostale tovarne skušajo izpade električne napetosti kar najbolje izkoristiti: v JUTRANJKI so v času, ko ni bilo toka, izvedli ustavno razpravo. Delavci v LISCI izkoristijo vsako minuto toka. Kot nam je povedal tehnični direktor LISCE tov. Zbogor, so imeli v Sevnici do 14. ure minulega četrta 20 ur prekinitve proizvodnje! Direktor Zbogor je menil, da bi nastale izgube lahko nadomestili do novega leta z delom o prostih sobotah.

A. Z.

Protest iz Trebnjega

Poslovni odbor podjetja TRIMO iz Trebnjega je 11. septembra obravnaval preskrbo z električno energijo in sprejel naslednje stališče:

Splošno je znano, da je preskrba z električno energijo več kot kritična. Delovne organizacije so iz dneva v dan v težjem položaju. Proizvodni načrti ne bodo doseženi, kar bo tudi vzrok, da podjetja ne bodo mogla izpolniti svojih obveznosti do družbe, investitorjev in kupcev ter končno izplačati osebnih dohodkov svojim delavcem. Samo ugotavljati, da ni električne energije, ne vodi nikamor. Teško je dopovedati delavcem, da zaradi pomanjkanja energije ne bodo prejeli polnega osebnega dohodka (ali pa minimalnega), ko vendar morajo živeti. Ali naj delavce pošljemo na brezplačen dopust? Naš 350-članski delovni kolektiv je pred nerešljivimi problemi. Če več kot 14 dni dela le nekaj ur na dan, in še to le s polovično zmogljivostjo. Obveščanje o redukcijah je pomanjkljivo ali pa s sploh ni. Sprašujemo vse, ki imajo kakorkoli opraviti z dobavo električne energije, vendar ne morejo dati najosnovnejših informacij.

Situacija, kakršna je, je miho rečeno, posmeh našim stabilizacijskim prizadevanjem. Nezadovoljstvo raste iz dneva v dan. Kako naj zagovarjamo plačevanje 2 in 10-odstotnega prispevka za financiranje gradnje elektroenergetskih objektov, ko pa so razmere iz leta v leto slabše. Ali res ni možan uvoz elektrike iz drugih republik, kjer težave niso tolikšne?

Spremljamo razgovore predstavnikov naših najvišjih organov s predstavniki elektroenergetske industrije, vendar imamo občutek, da se problemi obravnavajo sicer z vso resnostjo, od sprejetih sklepov pa so pičle koristi. Ali bo kdo klical krivce na odgovor, ker ugotavljamo, da bodo leti povzročili družbi nepopravljivo škodo?

Zahtevamo, da se z vso resnostjo začne urejati problematika oskrbe z električno energijo in da se s konkretnimi rezultati dokaže, da so naši pristojni organi sposobni narediti red v panogi, od katere je v pretežni meri odvisna naša celotna industrija.

IVAN GOLE,

direktor "TRIMA"

STANE NOVAK,

predsednik poslovnega odbora

Trebnje: 39 razprav o ustavi

Predavatelje so usposobili na seminarju

Ustavne razprave v trebanjski občini so se začele v nedeljo, končane pa bodo 30. septembra. V krajevnih skupnostih jih bo 16, v delovnih organizacijah pa 21. Posebno razpravo bodo sklicali za vse prosvetne delavce in skupno za občinsko upravo, sodišče in postajo milice.

Poleg ustavnih sprememb obravnavajo tudi srednjeročni program

razvoja občine, o čemer je občinska skupščina sklepala na nedavni seji. O osnutku statuta občine in statusu krajevnih skupnosti bodo govorili v drugem delu razprav, ki bodo pred koncem leta. Računajo, da bo do takrat pripravljen tudi osnutek pravilnika o organiziranosti Socialistične zveze, da bi lahko tudi o njem spregovorili.

Za razlago novih ustavnih določil so usposobili 18 predavateljev. Strokovnega seminarja, ki so ga organizirali zanje, so se z izjemo enega udeležili vsi predavatelji. Delovno skupino, ki bo beležila tehtne pripombe, sestavlja 14 družbeno-političnih delavcev, politični aktiv, ki bo nadzoroval potek javnih razprav, pa 20 ljudi.

Tudi razlagalce določil za novi statut občine, ki nastaja, bodo usposobili. Ljudi, ki bodo vodili ta del razprav, bodo določili iz vrst sodelavcev občinske uprave.

MOTOKROS PRELOŽEN

Zaključne dirke ekipenega prvenstva Jugoslavije v motokrosu, napovedane za 7. oktober na Prilipah pri Brežicah, so preložene na 21. oktober. Najboljši jugoslovanski vozači se bodo namreč 7. oktobra udeležili mednarodnega tekovanja v Sovjetski zvezi.

Obvestilo vinogradnikom

Oddelek za gospodarstvo in finance občinske skupščine Črnomelj priporoča vinogradnikom v občini, naj grozdja poznih sort ne trgajo pred 30. septembrom. Ob terenski kontroli sladkorja so 14. septembra ugotovili, da ima večina tega grozdja še zelo majhen odstotek sladkorja, zlasti velja to za kraljevino in žametno črmino. Znano je, da v tem času grozdje še intenzivno pridobiva sladkor, slajše vino pa je kvalitetnejše in dosega boljše ceno.

Nadalje obveščajo oddelek vinogradnike, da bodo za vse prodane količine grozdja ali vina dobili potrdila o vpisu v register takoj po trgatvi ali najdlje do 1. decembra ob uradnih dnevih na oddelku za gospodarstvo.

Sindikati v novih razmerah

Na področnem posvetovanju predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov Dolenjske in Spodnjega Posavja, ki je bilo 10. septembra na Polzevem, so razpravljali o prihodnji organiziranosti sindikatov in pripravah na občne zборе. Četrta konferenca slovenskih sindikatov nalaga, da se je treba čimprej na novo organizirati. Sindikalne organizacije morajo delovati v vsaki TOZD, znotraj njih pa je treba organizirati skupine, ustanoviti aktivne mladih delavcev, konference sindikatov v TOZD in OZD ter uveljaviti delegatski sistem.

V večini dolenjskih občin se že resno pripravljajo in prilagajajo novi organiziranosti sindikatov. To so ugotovili na posvetovanju na Polzevem. Sindikalne organizacije pa čaka v prihodnjih tednih še veliko dela, da bo sindikat v resnici dobil pravo vlogo v našem družbenem sistemu.

A. Z.

Ribničani so že pod vrhom

Prvi zmagi dolenjskih predstavnikov v drugi zvezni ligi — Ribničani so se z novo zmago prebili že na drugo mesto — Črnomlju nič

To je bilo uspešno kolo za dolenjske predstavnike v slovenski in drugi zvezni ligi: samo Črnomalje so ostale praznih rok, trojica pa je zmagala. Ribničani so se z zmago v Ajdovščini prebili na drugo mesto in tako pravzaprav že nadoknadili poraz na domačem igrišču v prvem kolu. Tokrat sta — prvič letos — zmagali ekipi Sevnice in Brežic. Brežičanke so celo premagale po dveh kolih vodečo ekipo Ivanica. Zdaj bo potrebno zmagati še v gosteh, če bodo Dolenjci hoteli osvojiti boljše mesta...

SEVNICA — ŠOŠTANJ 25:19

Tretji novinec je plačal davek za zmago prvih dveh: Sevnici so zmagali prav tako močno, kot so prvi dve tekmi skupaj izgubili. Zmago so si domači priborili brez težav, saj so bili gostje enakovredni le v začetku.

13:6, nato pa so nekoliko popustile, zato so gostje zmanjšale razliko. Brežičanke so pokazale odlično igranje, še posebno so se odlikovale v obrambi.

Brežice: Zorko, Molan 1, Bah 1, A. Mišič 2, Smerkolj 1, V. Mišič 4, Engel, Toplak 5, Hribernik. V. P.

ČRNOMELJ — KOPER 7:14

Koprčanke so bile premočne nasprotnice za neizkušeno domačo ekipo. Ob polčasu je bilo 6:1 za gostje, v nadaljevanju pa so dosegale gole tudi Črnomalje, kljub temu pa se gostjam niso mogle resneje upirati.

Črnomelj: Starešinič, J. Geltar 2, Povše, Grgič 4, Svetič 1, Željko, Gizdavec, Švajger, Marucelj, Rajgelj. T. L.

11 golov — Trbovc

potem pa so z Jurisčevići in Trbovcevići goli domači povedli in obdržali vodstvo do konca, čeprav niso izkoristili vseh priložnosti in čeprav so v obrambi že spet igrali slabše kot v napadu.

Sevnica: Možic, Papež 1, Simončič 1, Doblekar, Jurisčič 4, Bizjak, Radič 2, Koprivnik 1, Stojs 3, Šilc 2, Trbovc 11, Širk.

E. R.

BREŽICE — IVANIČ 14:10

Domačinke so si prvo zmago priborile, potem ko so gostje pove-

Izkazala se je — V. Mišič

dle, a to je bilo njihovo edino vodstvo na tekmi. Domačinke so potem zaigrale prav dobro in vodile že

ZMAGA KOLESARJEV

Novomeški kolesarji so v nedeljo tekmovali na tradicionalni spominski dirki. Na 42 km dolgi progi so Novomeščani ponovili lanski uspeh in ponovno zmagali med ekipami.

Med posamezniki se je izkazal Krčan Barbič, ki je dosegel povprečno hitrost več kot 36 km na uro, hkrati z njim pa je pripeljal na cilj kar 17 tekmovalcev, se pravi skoraj vsi, ki so nastopili. Novomeščana Zrimšek in Mijajlovič sta bila četrta in peta. Med ekipami je zmagalo Novo mesto, pred ljubljanskim Rogom in Dolom.

atletika

ATLETI ŠESTI

V ekipnem republiknem prvenstvu za atletične so Novomeščani osvojili šesto mesto za Klavdijarjem, Olimpijo, Mariborom, Ljubljano in Gorico.

Na tekmovalju v Ljubljani so se med posamezniki izkazali — ekipno so nabrali Novomeščani 13.583 točk — Keržan z 11,1 na 100 m, Dragaš z 51,2 na 400, štafeta s 44,2 na 4 x 100 metrov, Slak s 674 cm v skoku v daljavo, Penko s 14,03 m v metu krogla, Špihar s 65,98 m v metu kopja ter pri ženskah Ižančeva z 31,20 m v metu kopja.

Zmaga na tujem in dosti golov — Ponikvar

MLINOTEST — RIBNICA 18:19

V Ajdovščini so Ribničani presenetili domačine in jim odnesli obe točki. Domačini so v odločilnih trenutkih zastreljali nekaj lepih priložnosti, Ribnica pa je svojo priložnost dobro izkoristila.

Ribnica: Lovšin, Abram, Zuk, Nosan, S. Kersnič 2, Matelič, Mikulin 3, Andoljšek 1, Ponikvar 7, J. Kersnič 6.

PO STOPINJAH ROKOMETA — Po zatonu odbojke je bil na Dolenjskem zadnja leta rokomet najboljši in najbolj popularen. Letos ga je začela loviti košarka. Prihodnje leto bosta v slovenski A ligi igrali moštvi Novoteksa (prizor je s tekme na Loki) in Beti. Mnogi menijo, da se bosta obe ekipi potegovali celo za prvo mesto! (Foto: Mikulan)

košarka

Novoteks bo letos četrti

Nova stotica na Loki — tokrat proti Lesonitu iz Ilirske Bistrice — Drugi poraz Metličanov v prvenstvu na igrišču Ježice v Ljubljani

Novoteksovi košarkarji so na Loki spet močno zmagali in dosegli stotico, kar je ponovno najboljši dokaz, da spadajo med najboljše slovenske košarkarske klube. Z zmago nad Lesonitom so si tri kola pred koncem lige zagotovili četrto mesto, če pa bi med tednom zmagali v Kranju, bi se lahko borili celo za drugo! Vendar so malo po lastni nespretnosti, še bolj pa po izrazito pristranskem Strickbergerjevem sojenju izgubili tekmo s Triglavom, čeprav so vodili 37 minut, včasih tudi z več kot 10 koši razlike. Metličani so v Ljubljani sicer z Ježico izgubili, vendar pa so do konca samo še štiri kola in bodo zanesljivo prišli v I. A ligo.

čevič v 14. minuti drugega polčasa šele eno osebno napako, v 16. minuti pa je že moral iz igre! Strickberger se je odlikoval s sojenjem osebnih napak Novoteksu: kar 5 Novomeščanov je moral zapustiti igrišče do 17. minute drugega polčasa, od petere, ki je še ostala na igrišču, pa je imel Pirc zlomljeno roko. Tako je bil poraz neizbežen.

Novoteks: Šplichal 18, Z. Kovačevič 9, Kopač 2, S. Kovačevič 18, Ivančič 8, Blažič 6, Počrvina 5, Pirc 2.

TRIGLAV — NOVOTEKS 73:68

Kakšen preobrat! Novomeščani so bili vsekakor boljše, vodili so vso

NOVOTEKS — LESONIT 104:73

Lesonit je sicer izgubil z 31 koši razlike, a je gotovo vesel: košarkarji iz Ilirske Bistrice so zadrževali žogo do skrajnih meja in zraven še odlično zadevali (na primer: koš v zadnji sekundi prvega polčasa s sredine igrišča!), a niso imeli prav nobenih možnosti za uspeh. Razlika v kakovosti je bila prevelika v korist Novoteksa, razen tega pa je bil Ivančič daleč najvišji pod košem in je z lahka končeval akcije domačih.

Novoteks: Šplichal 13, Z. Kovačevič 8, Kopač 2, S. Kovačevič 19, Ivančič 32, Blažič 11, Počrvina 19.

JEŽICA — BETI 91:88

Ježičani so prizadejali Metličanom drugi poraz v prvenstvu, vendar pa ta poraz predstavlja samo lepoto napako. Košarkarji Beti so si namreč z odličnimi igrarji že zagotovili nastopanje v I. A ligi. Po izenačenih tekmi so imeli Metličani tisk pred koncem možnosti za zmago, vendar so prav tedaj naredili nekaj napak, kar so Ljubljanci izkoristili in kljub presingu Metličanov tesno zmagali.

Beti: Kosovac 6, Dautović 38, Vergot 2, Lalič 15, Milek 4, Medek 15, Arbutina 6, Popović 2.

Konec sezone zaradi zlomljene roke — Pirc

tekmo, v zadnjih treh minutah pa so kljub temu izgubili. Vendar je potrebno omeniti, da je imel S. Kova-

Močni novomeški modelarji

Na pokalnem prvenstvu Dolenjske dobri rezultati — 25 nastopajočih

Novomeški aeroklub je v soboto in v nedeljo pripravil pokalno tekmovalje za prvenstvo Dolenjske. Udeležili so se ga mimo domačinov tudi Brežičani. Tekmovali so v štirih kategorijah prosto letečih modelov, doseženi pa so bili prav dobri rezultati. Nastopilo je 25 modelarjev.

2. Suštar 853 (oba AK N. mesto), 3. Rožman (AK Brežice) 712 točk. Kategorija jadralnih modelov A-1: 1. Budrovčan (AK Brežice) 712 točk, 2. Vučko 265 točk, 3. Grešak (oba AK Nm) 243 točk. Kategorija gumenjakov: 1. Zupanc 1.079 točk, 2. Suštar 963, 3. Penca (vsi AK Nm) 233 točk. Kategorija penjačev: 1. Grošelj (AK Nm) 1.145 točk. Ekipno: 1. AK Novo mesto 1.5535 točk, 2. AK Brežice 1.800 točk, 3. AK Novo mesto II. 1.747 točk.

Rezultati: kategorija jadralnih modelov A-2: 1. Jevšček 987 točk,

A. SUŠTAR

ŠPORTNI KOMENTAR

Doklej enakovredni?

Zakaj metati vse v en koš in na račun razširjenosti prizadeti tudi kakovost?

Omejil se bom samo na razmere v novomeški občini, ker jih najbolj poznam. Ves šport je namreč stlačen v eno samo vrečo in mu delijo kose kruha od hleba. Do tu je vse pravilno, vendar pa bi morali biti kosi kruha različno debeli glede na uspehe, množičnost, kakovost in zanimanje gledalcev ter še druge kriterije. V Novem mestu je že bilo nekaj takih poskusov, vendar so vsi padli v vodo, brzokone zaradi tega, ker je večini najbolj prav, da ostane vse po starem.

Ob pripravi prednostne liste bi bilo gotovo več nezadovoljnih kot zadovoljnih, saj bi morali uspešnejšim dati več, vzeti pa bi morali slabšim. To marsikomu ne diši, vsi pa si zakrivajo oči pred dejstvom, da je tudi to eden izmed razlogov za relativno nazadovanje novomeškega športa.

Dostikrat je bilo rečeno, da take prednostne liste v Novem mestu ni mogoče narediti zato, ker je nikjer nimajo. Zdej bo ta izgovor na zelo majavih nogah, ker sta jo naredila Kresimir Petrovič in Jože Šturm v slo-

venskem merilu. Izbrala sta 45 športov in jih razdelila po vrednosti glede na koristnost, ocenjevalca pa sta uporabljala ocene glede na psihosomatski status (psihosomatika) je nauk o odnosu med telesom in duševnostjo, rekreacijsko pomembnost in pomembnost za splošni ljudski odpor in elementarne katastrofe.

Glede na psihosomatski status, ki je gotovo najbolj pomemben, čeprav ne izključno odločilen, sta avtorja izračunala deset najbolj pomembnih športov v naslednjem vrstnem redu: atletika, plavanje, košarka, hokej na ledu, alpinizem, vaterpolo, tek na smučeh, alpsko smučanje, rokomet in športna gimnastika. Upoštevajoč še ostala dva faktorja, sta dobila vrstni red: atletika, plavanje, alpinizem, tek na smučeh, alpsko smučanje, planinstvo, košarka, vaterpolo, judo in hokej na ledu.

Če bi v Novem mestu (in tudi drugje) hoteli, bi take liste lahko naredili tudi v občinskih merilih, kajpak prilagojene lastnim možnostim!

J. SPLICHAL

DOLENJSKE TOPLICE — Na sindikalnem plavalnem prvenstvu novomeške občine je nastopilo več kot 50 tekmovalcev. V posameznih disciplinah so zmagali: Vaševa in Ulčnikova ter Pionir in Krka pri ženskah, Lapajne in Leskovšek ter družbene službe pri moških, v štafetah pa Krka med ženskami in Klub za podvodne aktivnosti pri moških (R. I.)

KRANJ — Na 10. republiknem prvenstvu slepih je med 100-odstotno slepimi Novomeščanka Furlanova zmagala v skupni uvrstitvi (60 m, daljava z mesta, met krogla, met medicinke). Zbrala je 1.099 točk. (J. K.)

RIBNICA — Ribniške rokometarice so v conski ligi premagale Kamnik 18:12, kočevski Itas pa je premagal Gradšče iz Stične 31:26. V Grosupljem so domačini premagali Sodražico 22:15, v Višnji gori pa je Ribnica premagala domačine 21:16. (F. L.)

SENTJERNEJ — V dolenjski rokometni ligi so domačini s težavo premagali Šmarje-Sap 15:14, v ljubljanski ligi za ženske pa so domače rokometarice premagale Slovna B 15:6, Usnjarka B pa 18:6 (T. B.)

RIBNICA — Na tretji seji iniciativnega odbora za ustanovitev temeljne telesokulturne skupnosti so obravnavali osnutek statuta in ustanovili nekaj delovnih skupin. (F. L.)

KRMELJ — Domači rokometarji so v prvenstveni tekmi zasavske lige premagali Brestanico 35:14. Največ golov je dal B. Logar — 10 (B. D.)

SEVNICA — Na šahovskem prvenstvu Sevnice sta zmagala Levčar in Cvirn s po 11,5 točke. Zaradi boljšega uspeha proti zmagovalcem je zmagal Levčar. Slede: Glas, Sibilla, Primožič in drugi. (B. D.)

NOVO MESTO — V prvenstveni rokometni tekmi conске lige so Novomeščani brez težav premagali Kranjsko Savo 23:11. (J. S.)

ZUZEMBERK — Odbojkarji Novega mesta so v drugem kolu druge slovenske lige premagali domačine 3:0. (J. H.)

KOČEVJE — V prvem kolu občinske lige v malem nogometu je najbolj presenetljiv poraz Mahovnika, lanskega zmagovalca, ki ga je premagal Rog 7:3. Drugi rezultati: Koprivnik — Kidričeva 9:0, Stara Cerkev — Podgorska B 0:7, Koldvor B — Podgorska A 1:4, Koldvor A — Trata 9:3, Koblarji so bili prosti. (Z. F.)

NOVO MESTO — V prvenstveni nogometni tekmi ljubljanske podzveze sta Elan in Bela krajina igrala 3:3, medtem ko so mladinci Elana izgubili z Belo krajino 2:3, pionirji pa na Rakeku zmagali 3:1. (J. S.)

KOČEVJE — Nogometarji Kočevja so v A razredu podzveze premagali Medvode 5:2. Izkazala sta se Kopač in Petavrh, ki sta dala po dva gola. (Z. F.)

KOČEVJE — V prvenstveni košarkarski tekmi druge lige je Kočevje doma izgubilo z Žagorjem 82:88, medtem ko so mladinci v Ljubljani zmagali proti Zarji 68:66. (Z. F.)

BOŠTANJ — Boštanjnska lovska družina bo v nedeljo ob 10. uri priredila na Brezovcu veliko strelsko tekmovalje. Lovci iz Slovenije in Avstrije bodo tekmovali v streljanju na umetne golobe, tarčo bežečega zajca, mirujočega srnjaka in premikajočega merjasa. (A. Z.)

NOVO MESTO — Novomeški teniški klub organizira tekmovalje za posameznike in dvojice. Prvenstvo se bo začelo jutri ob 15.30, nadaljevalo pa na igriščih na Loki v soboto ob 9. uri (P. U.)

KOČEVJE — Oskar Orel, državni pionirski šahovski prvak iz Zagorja, je odigral simultanko na 20 deskah s pionirji osnovne šole Kočevje in zmagal s 14,5:5,5. Prvaka so premagali Kerasič, Žilevski, Malnar in Fabjan, Farkaš, Gorc in Mladenovič pa so remizirali. (Z. F.)

NOVO MESTO — Na občinskem sindikalnem prvenstvu v atletiki so bili najuspešnejši Novoteksovi in Novolesovski tekmovalci. V posameznih disciplinah so zmagali: ženske — 60 m: Šurina; 400 m — Erbežnik; bomba — Jarc; višina — Novak; daljina — Vovk (vse Novoles); štafeta 4x60 m — Krka. Moški 100 m — Somrak, 4 x 100 m — Novoteks, 1000 m — Kovačič, višina — Dragaš, daljava — Dragaš, (vsi OMP Inštalater), bomba Sečnjak (Novotehna). (S. D.)

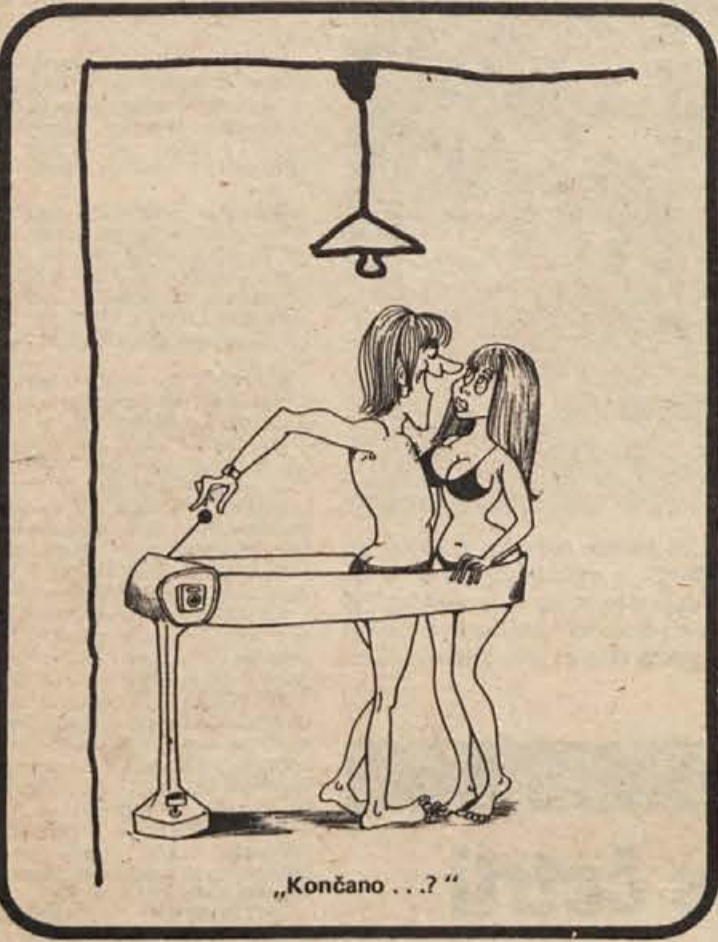
KRSKO — Med 10 klubi so na slovenskem mladinskem prvenstvu v karateju v Rimskih Toplicah nastopili tudi Krčani. V srednji kategoriji je bil Graželj tretji, Preskar pa četrti. Marič je postal slovenski mladinski prvak v teški kategoriji (S. I.)

BREŽICE — Rokometarji Brežice so v prvenstveni tekmi conске lige premagali Preddvor 32:11. V predtekmi so mladinci premagali VKD Radeče 31:14. (V. P.)

BREŽICE — Čeprav so domačini nastopili brez petih najboljših igralcev so se močno potrudili in premagali Tehnostroj 3:2 v prvenstveni tekmi druge slovenske lige. Gole so dali: Mirkac, Stanojevič in Cvijanovič. V predtekmi so mladinci premagali vrstnike iz Smartnega 4:2. (V. P.)

„Marička, tole bo pa tvoje prijatelja res zanimalo, saj studira zemljepis!“

„Končano...?“

Zgodilo se je...

KLOPOTACE — 42-letni možak iz ameriškega mesta Cheshire je v svojem vodnjaku odkril mrežo klopotac. Namenil se je, da jih bo umiril s strupenimi izparilnimi plini, in je napeljal v vodnjak cev z izpuha svojega avtomobila. Ko se je spustil v vodnjak, so ga plini omamili. Na pomoč mu je prišlo očče, a s tudi njega omamili, neuspešno pa je bila tudi vrtnarka pomoč. Trje mrtvi v vodnjaku — zares strupene klopotace!

POZOR, POKVARJENO! — Poveljstvo ameriške vojske je vsem enotam poslalo razpis, naj med vojaki polkije vse z dobrim nosom. Ustanovili bodo namreč „vojhiško brigado“, ki bo po vojaških skladiščih in hladilnicah iskala pokvarjene živila. Tudi pri nas potrebujemo dobre nosove.

ZAKURIL GRANATO — Na Spodnjem Avstrijskem je na hlini trati kmet zažgal rabljeno motorno olje. Imel je smolo, da je zakuril prav nad granato. Ta je eksplodirala in kmet je umrl. Človek nikdar ne ve, kje ga čakal!

OKROG SVETA — Argentinec Carlos Pereira se je pred petimi leti odpravil na pot okrog sveta. Doslej je prehodil 33.100 km in prišel do Helsinkov. Do konca si bo pošteno obrušil noge.

STRAH — V Ameriki je ropar v mestu Syracusa odnesel 550 dolarjev. Ko je prišel iz banke, je na parkirišču zagledal več policijskih avtomobilov. Od strahu je odvrnil plen in zbežal. Strah ima velike oči: avtomobil so bili prazni, saj so bili policaji v bližnji stavbi na poklicnem posvetu!

SALA — V Braziliji je med nogometno tekmo gledalec na stadionu zavpil: „Tribuna se podira!“ Sala se je končno prepričal, gledalec se nagnil proti izhodu in v obupnem boju pomemrali pet ljudi, nekaj sto pa je bilo ranjenih. Ni vsak trenutek primeren za šale.

NOČE IZ ZAPORA — 52-letni D. Derz, ki so ga obsodili na smrt, češ da je povzročil smrt svojega očeta in njegove ljubice, je bil po 21 letih pomiloščen. Zahodnonemško sodišče pa je spravil v obup, ker noče iz zapora. „Nočem milosti, hočem pravico!“ — imela pravica zavezane oči!

POMOČ — V ameriški mornarici so izvežbali morske leve, delnice in orjake želve za čiščenje minskih polj. Poskusi v Vietnamu so dokazali, pravijo, da so za pobiranje torpedov z dna najprimernejši delinci. Američani imajo paš v Vietnamu obsežen poligon za vaje.

UMETNO SRCE — Japonski kirurg, ki že nekaj let dela v ameriškem mestu Jackson, je pred dnevi vstavi umetno srce 90 kg težkemu tetu. Kirurg meni, da vsaj še teden dni tele ne bo zavravalo novega srca, narejenega iz kavčuka in silikonov. Dosedajni poskusi so Japoncu prinesli največ uspeha pri živali, ki je z umetnim srcem zdržala 18 dni. To tele živi že tri tedne. Se bo dovolj zredilo za zakol?

ODTISI — Arheologi so zaprosili znameniti Scotland Yard, naj razišče 4.000 let stare prstne odtise na orodju, ki so ga izkopali. Arheologe zanima, kako so bili pred 4.000 leti ljudje grajeni, kako so delali in kakšne delovne navade so imeli za kmetijsko obdelovanje skal. DEJIZ SKLADIŠČ — V neapeljskem muzeju so se končno odločili, da bodo razstavili antična erotična umetniška dela, ki so jih doslej kot „pornografijo“ hranili v muzejskem skladišču. Le kaj bodo rekli obiskovalci — in kaj cerkev...

Gripa nas vara

Zadnja velika virusna pošast

Najbolj prilagodljiv človekov sovražnik je vsekakor gripa: njen virus je z majhno pomočjo domačih živali dosegel uspešno premagovalno človekovo, vsakekar pa si je zagotovil obstanek. To je žalostna ugotovitev za znanost.

V času, ko so znanstveniki in zdravniki mnoge druge virusne bolezni uspešno zatirali, ostaja gripa zadnja velika virusna pošast. V sozaznem kratkem času lahko okuži večino prebivalcev na našem planetu!

Gripa se pojavlja na tri načine: kot pandemija oziroma globalna epidemija na vsakih deset do trideset let, kot področna epidemija vsakih nekaj let in kot endemija, ko napade samo določeno število ljudi vsako zimo. Gripa je torej akutna nalezljiva bolezen, ki jo povzročajo virusi A, B in C. Virus A povzroča pandemije. Gripa je v svoji tipični obliki kratka, toda silovita bolezen, ki jo spremljajo mrzlica, kašelj in bolečine po vsem telesu. Posledice so navadno blage in brez komplikacij, bolnik ozdravi po treh do sedmih dneh.

Smrt kot posledica gripe zaradi pljučnice navadno nastopi pri najmlajših in najstarejših bolnikih, vendar so moderni antibiotiki število žrtev gripe izredno zmanjšali. Zato je bilo tudi sorazmerno malo mrtvih pri dveh velikih pandemijah: hongkongski gripi 1968. leta in azijski 1957. Kljub temu pa lahko razmišljamo: vakcina proti gripi je bila preizkušena že pred 30 leti, mnogo pred odkritjem vakcine proti otroški paratizi in ospicam.

Znanstveniki sodijo, da bi se moral kolera opirati na zvitost virusa gripe, ko hoče preživeti, da bi lahko našel ustrezno cepivo za njegovo pokončanje. Kdaj mu bo to uspelo, ne ve še nihče povedati. Zato se lahko vprašamo: kakšna gripa bo letos?

Kapsula z „Marsa 3“ ki je decembra 1973 mehko pristala na rdečem planetu

KOZMIČNI POHOD Življenje na Marsu?

4 sovjetske postaje le te proti Marsu - Bo v kozmični juhi kaj živoga?

Sovjetski strokovnjaki menijo, da bomo že v bližnji prihodnosti lahko vedeli, če je življenje na Marsu ali ne. Enostaven avtomatski laboratorij, zgrajen po načrtih akademika Imsenječega, bi po pristanku kapsule na „Rdečem planetu“ razmeroma lahko in hitro s posebno vrtilko izkopal in prenesel v svojo notranjost vzorce Marsovih tal. Vzorce bodo odloženi v napravo s hranljivo juho, kakršna je bila že uspešno uporabljena v popolnoma nerodoviti puščavi Kara-Kum. Če bi se v tej juhi pričeli razvijati kakršnikoli organizmi, bi prišlo do kislinске reakcije in izmerljivega povečanja temperature. Poleg tega bi se spremenila tudi smer svetlobnega žarka, usmerjenega na juho. Vsi tri podatke je možno avtomatično izmeriti in podatke oddajati na Zemljo.

Julija in avgusta letos so bile v Sovjetski zvezi izstreljene štiri avtomatske medplanetarne postaje: „Mars 4“, „Mars 5“, „Mars 6“, in „Mars 7“, ki bodo čez dobrih pet mesecev, februarja 1974, začele oddajati podatke o našem rdečem sosedu. Rusi so že decembra 1971 s postajo „Mars 3“ mehko spustili na skrivnostni planet kapsulo, ki je dala presenetljive podatke. Tudi ameriški „Mariner 9“ je sporočil nekaj novic, največ pa zdaj svetovna znanstvena javnost pričakuje od štirih sovjetskih postaj, saj ni dvoma, da so v njih pripravke, ki bodo ugotavljale obdobje življenja na Marsu. Če je med njimi tudi avtomatski kozmokemični laboratorij Imsenječega, lahko že februarja zvezmo kaj več o življenju na Marsu.

Še kolera manjka

Kamorkoli se obrnem, povsod stišim stokanje in javkanje. Da vam ni mogoče pranašati. Povem vam, da je to hujske kot nekaj na Dunaju, ko je Brdavs moril ju nake kar od kraja in se cesarjevoga sna povrhu. Menda so naši ljudje take sorte, da se grizejo za vsako še tako majhno stvar. Vidite, zavoljo tega so malokdaj dobre volje in ne slišimo smeha. Tistim, ki so dobre volje, pravijo, da so pijani ali pa jih imajo za slaboume. Ze leto in dan gledam gospodinjce, ki v kupih cepijo kot mokre kure, pa vzhitujejo: „Le-kaj bomo dale v lonec, ko ni mesa?“ „Kar žganecv in zelja skuhajte,“ sem jim večkrat svetoval, pa jim ni bilo povšeči. Tudi sam sem opazil, da so mesnice prazne, pa sem nagovoril mesarje, ki so zgolj dolgačas prodajalci: „Anti veste, da že vsi kupujejo na tujem, pa si ve od tam preskrbite meso.“

„Saj bi, pa ne smemo, ker tam živinske bolezni razširajo,“ so mi žalostno odvrnili. „Zdaj pa še ta nadloga, ko smo brez noveci!“ so zavpili stari, ko se je začela šola. Kajpak, dandanes vsi dajejo otroke v šole, da ne bi rasli brez njih kot jurčki v gmovju, toda kaj, ko se je začelo spet novo stokanje: ni knjig, ni učiteljev, ni šol in ne vem česa vse še. Najhuje pa je zadnji teden. „Ni elektrike, ni vode, ni kruha, ne moremo kuhati ne prati:“ kot nekajdajne ponavljajo vsevprek. Hotel sem jih potolažiti, pa me je neki zlobneč prehitel: „Še kolera nam manjka, pa bomo imeli vse nadloge nad sabo.“ „Kaj pa potlej še imamo?“ sem ga vprašal. „I, kaj? Grozje in sadje je dobro rodilo, pa bo vina in žganja obilo,“ mi je povedal na izust in zavil v krčmo. MARTIN KRAPAN

AVTOSTOP

Dvigni palec za smrt

Eno od petih deklet-avtostopark čaka zlo

Avtostop je bil pred desetimi leti skoraj povsem nepoznan, zdaj pa se je ta način prevoza zlasti med mladino silovito razširil. Ob cestah vseh sveta je videti vse več mladih ljudi z nahrbtniki in spalnimi vrečami in značilnim dvignjenim palcem, kako zaustavljajo avtomobile. Med to množico sodernih nomadov je skoraj četrtina mladih deklet in ravno zanje se ta priljubljena zabava kaj rada sprejme v grenko doživetje, večkrat pa tudi v smrt.

Policijska statistika Združenih držav Amerike je naravnost alarmantna. Ugotavljajo, da postaja nasilstvo nad avtostoparkami ena glavnih oblik kriminala.

la. Več kot 30% vseh posilstev se izvrši nad dekleti, ki potujejo z avtostopom. Od petih vsaj ena doživi napad spolnega nasilnega. Vendar vsi ti podatki ne vplivajo na upadanje avtostopa, saj ta iz leta v leto narašča. Niti veliko število umorjenih deklet, ki so jih pobrali v jarkih cest, iznakažene, posiljene, z odrezano glavo, tako kaže, ne spremeni odločnosti mladih žensk. „To se meni ne more pripetiti!“ ponavljajo kot stara gramofonska plošča toliko časa, dokler jih ne doleti usoda mnogih nesrečnic. In to nerazumljivo navno uspešno izkorisčajo nasilneži, saj se dobitno zavedajo, da dekleta v večini primerov posilstva sploh ne prijavijo.

Zanimiv je primer 12-letnega dekleta, ki je priselila v avto lepo oblečenega gospoda, ki se je po nekaj kilometrih vožnje spremenil v zver. Dekle je posilil, ji iznakažil telo in zabodel v prsi z železnim drogom. Imela je neverjetno srečo, da je ostala živa. Nasilneža je policija z njegovo pomočjo dobila in priznal je, da je v enem letu izkorisčil več kot sto mladenk, nekaj pa jih je tudi ubil.

V sedanjem grozljivem sirjeju nasilja prav lahko dvignjeni palec postane karta za smrt in nesrečo.

Z naših vrstov

OBLAST NAJPREJ V AREST

Po otvoritvi ceste v Sentrupertu so gasilci poskrbeli, da je bilo vse v stihu: veselica, kapljica, prigrizek in zapor. Pravijo, da je bilo v stihu tudi to, da sta zapor prva preizkusila župan Ciril Pevec in poslanec Marjan Jenko. Menda je enemu od njih že prišlo na jezik, da bi se izvil z imuniteto, pa si je hitro premislil in se pokoril mrkemu žandarju z dolgimi mučastimi in bridko sabljo. Nova ustava pozna namreč samo tako imenovano delovno imuniteto, ne pa splošne, kot je bilo do zdaj.

Za 100 KG — John Black ima 363 kg in je prišel v Richmond na operacijo odvečnega sala. Stvar ni enostavna: pod nadzorstvom zdravnika bo moral najprej shujšati za 100 kg, potem pa ga bodo operirali. In kljub temu bo imel še okrog dva centa!

OTROKA UMRLA OD GLADU ...

Mučenje otrok v (bogati) Nemčiji

»Otroka nista nikoli kričala - danes pa vem, da za kaj takega niti nista imela moči, preveč sta bila sestradana ...«

Nemško časopisje vedno znova poroča, kako težko mladost ima v tej moderni, industrijsko zelo razviti državi veliko število otrok. Samo lani so v Zvezni republiki Nemčiji umrli 103 otroci, ker so jih njihovi starši mučili, jih puščali brez hrane, z njimi tudi sicer slabo postopali ali pa so jih enostavno „pozabili“.

Tako piše velika revija STERN letos 30. avgusta, da je 19-letna Ritta Buettner pred delnim sodiščem v Darmstadtu obtožena dvojnega umora: njena otroka dvehletni sinček Sascha-Uwe in 6-mesečna deklica Aleksandra, sta lani oktobra v hladnem stanovanju umrla zaradi sestradnosti in mraza. Štiriletna hčerka Daniela je ostala živa, ker je bila že dje časa pri stari mami. Rittin moč prestaja sedemletno zaporno kazen zaradi tatvin in goljufij, mlada mati pa je ločila ljubimkama z nekimi Italijanom. S prijateljsko Loni, 18-letno postopalko, sta preživljali noč za nočjo na plesih in v stanovanjih prijateljev. Loni je sicer obljubljala materi, da bo „skrbela za malčka“, to pa je delala tako, da je dala deklici zjutraj steklenico vode z ovsenimi kosmiči, fantku

Dveletni otrok je umrl od gladu ...

OTROKA UMRLA OD GLADU ...

OTROKA UMRLA OD GLADU ...

OTROKA UMRLA OD GLADU ...

OTROKA UMRLA OD GLADU ...

OTROKA UMRLA OD GLADU ...

NORVEŠKA	PISEK ESEJEV	VOJSTVO	PORTIR	Z.G.B. NODMATA	STEFAN ZEROMSKI	DRICKOVO OGLASNJE	ZALO OBLEČEN MOSKI	ČISTA TEŽA	KRAVICA
DEL PUŠKE	DR. Z. BLAGAJNA	SKUPINA PTIC	VRBA	SP. PLES REKA V SZ	INO. RASTLINA SP. KLUB	VELIKO REŠETO	JAREM DOMACE SUKNO	IZRAEL. LUKA PRISTENEK	SLOV. SLIKAR PARMENIKA
AMPER	DEDIC	BILKA	NAŠ OTOK NA DAV	GOSTOMER IVO DANFU	RIM. POZDRAV	ORANJE NAIMAGEDI SNOVI	PODROČJE TURŠKA GORA	D L	ZAIMEK
KRAJ NA KOROŠKEM					ITALIJAN				KONEC SAH. IGRE
ZREBANJE									
JAP. OTOK									
OKOLIS									
D L UP									

FERENC MOLNAR:

EDINI IZHOD

Gospod Bajou, predsednik narodne poljedelske banke, je naročil, naj pokličejo njegovega tajnika Filberta. — Dragi moj Filbert, povej mi — je dejal, — ali je ta Floriot iz naše podružnice v Perpignanu.

— Floriot? A, da seveda. Pierre Floriot. Dela kot blagajnik, začasno pa vodi tudi podružnico. Je nekak vršilec dolžnosti ravnatelja. Gospod Bajou je vzel neko pismo s pisalne mize: „Predsedniku narodne poljedelske banke — Pariz. Zelo spoštovani predsednik.

Mi, ubogi kmetje, nosimo svoje krvavo zaslužene prihranke v vašo banko v Perpignanu. Ko pa se bomo nekega lepega dne zbudili, bomo zvedeli, da je vaša banka bankrotirala in da je naš denar propadel. Kot stoji stvari sedaj, do tega mora priti.

Gotovo imate niti pojma, da blagajnik gospod Floriot že več mesecev kraje denar. Moral si je dati na stran že lepo vsotico! Ko boste to, visoki in močni gospodje v Parizu, prejeli, bo denar izgini, mi vsi pa bomo ostali z dolgim nosom.“

Ko je Filbert prebral pismo, je za hip vladala tišina. — Takoj jutri pošijte inspektorja v Perpignanu, dragi moj Filbert — je dejal predsednik. — Naročite pa mu, naj postopa zelo previdno in vjudno. Tega Floriota, človeka, ki je že trideset let v naši službi, ne bomo po nepotrebnem vzemirjali. Morda vse skupaj sploh ni res.

Gospod Floriot, začasni upravnik bančne podružnice v Perpignanu, je strmel v inspektorja iz Pariza neprijetno presenečen. — Moje knjige hočete pogledati? — je ponovil. — Da pregledate stanje blagajne? Sedaj, sredi meseca? Brez predhodnega obvestila? Kaj ni to nekoliko izjemen ukrep?

Inspektor je čutil iskreno sočutje do starega uslužbenca. — To ni nič, gospod Floriot, — je rekel pomirjajoče. — Imamo navado, da od časa do časa pregledamo naše podružnice. To je čista formalnost. V pol ure bom opravil. — Da, toda ljudje bodo govorili vse mogoče. Posebno v tem majhnem in umazanem mestecu, kot je Perpignan, — je tožil Floriot. — Vsi bodo čekali, da sem storil kak prekršek. Pomislite na to!

— Nihče ne bo zvedel, — je rekel inspektor že malce nestrno. — Seveda, če vi ne boste govorili o tem ... Tako. Lahko sedaj vidim knjige?

Dva dni kasneje je Filbert stopil k predsedniku. — Zelen bi vas obvestiti, predsednik, o rezultatu preiskave našega inspektorja v Perpignanu. Vse je v najlepšem redu. Vse je do pare točno.

— Zelo dobro, zelo dobro. Ne bi smeli biti pozorni na tistega anonimnega pisca. Hvala vam, dragi moj Filbert. Minil ni niti mesec, pa je predsednik spet poklical Filberta.

To je res smešno, — je dejal. — Dobil sem novo anonimno pismo iz Perpignana. Pisec trdi, da je bila kontrola neucinkovita, ker je inspektor dovolil, da ga je Floriot prevaral. Morda bomo morali napraviti podrobno preiskavo. — Naj spet pošijemo inspektorja, predsednik?

Gospod Bajou je živčno zabobnal s prsti po pisalni mizi. — Vsekakor tega ne delam rad. Vendar pa smo to dolžni svojim klientom. Če bi se kdaj izkazalo, da je vse skupaj res, bi ljudje rekli, da ne sm opomnili, in bi zato prišlo do velikega škandala. Da, da, bojim se, da ni drugega izhoda. Še enkrat moramo napraviti preiskavo pri tem Floriotu. To pot pa res temeljito! Zato pošijte, dragi moj Filbert, glavnega inspektorja in dva inspektorja. Želim da pridemo do pot na čisto.

Se istega dne so krenili trije najstrožji inspektorji v Perpignan. Ko jih je zagledal, je bil gospod Floriot tako presenečen, da bi kmalu izgubil gar govora. En inspektor je stalno pazil nanj, druga dva pa sta temeljito preiskala stanje v knjigah in v blagajni. Pregled je trajal več kot štiri ure.

Ugotovili so, da je vse v najlepšem redu. Knjige so bile vzorno vodene, denar v blagajni pa je do dinarja odgovarjal knjigam. — Zelen bi, da bi bilo v vseh naših podružnicah tako kot pri vas, — je rekel inspektor Floriotu, ko so se poslavljali. Teden dni pozneje je kabinetu predsednika:

— Gospod Floriot iz Perpignana prosi, da ga sprejmete, — je javil tajnik Filbert. — V nasprotju z navadami glede uslužbenecv je gospod Bajou vstal in s stegenjnjimi rokami šel proti obiskovalcu. Floriot se je malce točno priklonil in rekel:

— Prišel sem vam predat svojo ostavko, predsednik. — Ostavko? Pa nas menda ne mislite zapustiti? Vam ni kaj prav? Zakaj? — Smatrali ste za potrebno, gospod predsednik, da ste v zelo kratkem času dali dvakrat pregledati moje poslovanje. Seveda, saj o tem marsikaj govorite. Vsi vedo, da sem poštenjak, ti dve kontroli pa sta napravili zelo slab vtis. Ljudje govorijo, da je brez dvoma moral biti razlog, če je centrala poslala dvakrat kontrolo. Nisem več mlad, predsednik, imam družino, za katero moram skrbeti.

Gospod Bajou je bil globoko prizadet. — Menim, da je moja osebna dolžnost, da se pobrigam, da bo z vašega imena zbrisan vsak madež ... Trenutek! Nekaj mi je padlo na um. Ravnateljsko mesto v Perpignanu je že prosto. Ga sprejmete? Nihče vas ne bo mogel več sumiti, če vas postavimo za ravnatelja. Seveda boste dobili tudi mnogo večjo plačo, dragi moj Floriot.

— Ste to mislili resno? — je zajecjal Floriot. — Seveda mislim resno, seveda. Narodna poljedelska banka bo srečna, da lahko obdrži takšnega uslužbenca in da mu zaupa vodilno mesto, ki si ga je že zdavnaj zaslužil. — Ko se je vrnil v svojo hišico v Perpignanu, se je Pierre Floriot zavabil v svoj najbolj priljubljen naslonjač in vtaknil noge v tople copate, ki jih je njegova žena že pripravila. — Končno! — je vzkliznil dobro volje. — Kaj pomaga biti posthen, če tega nihče ne ve. Kdo ve, koliko časa bi se gal kot blagajnik, začasno v Parizu pa ne bi imela niti pojma, da sem ves ta čas posthen! Zdelo bi se jim samo posebi razumljivo.

— Sedaj pa vse vedo! — je veselo rekla njegova žena. — To, kar si mi dovolil, da sem jim namreč pisala anonimna pisma, je bila najbolj modra odločitev v najinem skupnem življenju!

Dolenjski list pred 20 leti 70 odstotkov manj vina

KATASTROFALNA POMLADANSKA slana-kaže v vinogradih in sadovnjakih svoje strahotno opustošenje. Po okrajni oceni bi pridelke vina letos 70 odst. manjši, s čimer bodo najbolj prizadeti tisti vinorodni kraji, kjer je bila prodaja mošta in vina glavni kmetov dohodek. Poleg znatno znižanega pridelka pa se je pokazala v okrajnih dohodkih še druga vrzel — zaradi znižanja prostnega davka na vino, zganje in volno (kar občuti okrajja v tekstilni stroki) bo imel okrajni proračun dohrib 26 milijonov dinarjev manj dohodkov. Samo pri vinu zneso to 17 milijonov. S SLAVNOSTNO akademijo v Domu ljudske prosvete je v soboto, 12. septembra zvečer, proslavilo Novo mesto deseto obletnico svoje prve osvoboditve. 9. septembra 1943 so rajonski komite Partije, odbor OF in narodna zaščita sredi še vedno obozorenih Italijanov v novomeškem Rotovžu prevzeli oblast v svoje roke. Osramočeni in na smrt preplašeni Italijani so s svojimi podprejniki vred zapustili Novo mesto, ki je sprejelo osvoboditelje-partizane s cvetjem in pršerno pesmijo.

KOT V VEČ predelih Dolenjske, tako delajo tudi v Poljanski dolini ob Kolpi, divje svinje veliko škodo. Dasiravno vsa škoda na poljskih pridelkih še ni ocenjena, je samo že ugotovljena škoda znašala do konca avgusta okrog 60.000 din. Tudi volkovi se v manjšem številu pojavljajo v loviščih, kjer delajo veliko škodo zlasti srnjadi, pa tudi kakšna ovca ali domač pes sta večkrat na njihovem „jedilnem listu“.

ZAGREBSKI VELESEJEM. Za velesejem v Zagrebu daje Avto-promet Novo mesto popust na redni progi Novo mesto-Zagreb. Povratna karta stane 440 din. Avtobus obratuje vsak dan. Iz DOLENJSKEGA LISTA 18. septembra 1953

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Občinske volitve za Dvor

(Z Dvora) pri Žužemberku se nam poroča: Včeraj dne 30. avg. so bile občinske volitve za občino Dvor. Zmagala je v vseh treh razredih privratar katoliška slovenska stranka. Do zdaj je namreč vedno županil v naši občini s pomočjo uradnikov ranjke knez Auerspergove tovarne nemčurski liberalizem. In kako? Mala občina ima danes dolga čez 1500 gl. Lepa dedšina novemu odboru? Zadnji čas je tedaj bil, da so se kmetje vzdramil in zavrgli stare jerobe. In tako je zopet ene nemčursko-liberalne postojanke na Kranjskem manj! (V Španiji) je toliko štrajkov in drugih resnih uporov, da je treba iskati kraja, kjer je še mir. Zadnje dni, dni, pravijo, pa je vlada s svojo odločnostjo napravila popolni pokoj povsod. Ako je to res, vprašati se moramo, kako dolgo bo to trpel. Predolgo gotovo ne! Taki ljudje, kakor so španjski Karlisti in republikanci, imajo prevoščo kri, da bi mogli mirovati. (Na Koroškem) Nemci in nemškutarji zabavljajo zoper slovensko solo, katero hoče

Dežurni poročajo

Tovornjak tovornjaka prehiteva je vsakdanji pojav, toda če se z nasprotni smeri tedaj pripelje tretji kamion ali pa osebni avto, trčenja največkrat ni mogoče preprečiti. Posledice so take, kot jih vidimo na sliki. Velika materialna škoda, dostikrat pa tudi žrtve. Če si v osebnem avtu in pripelješ pravilno po desni tovornjaku naproti, ki prehiteva, ni dosti upanja, da bi se izvlekel cel. Čeprav brez krivde.

IZ STANOVANJA VZEL DENAR – 13. septembra je iz stanovanja Hasana Mujkića, nosača dvr v Ribniku pri Črnomlju, nekdo izmaknil 8.000 din. Tatvine je bil osumljen M. V., ki je nato izginil, vendar so ga že naslednji dan organi javne varnosti prijeli na območju BiH. Večino denarja je imel se pri sebi.

MOPED JE DOBIL NOGE – 14. septembra je nekdo odpeljal motorno kolo TOMOS, parkirano pred samskim domom SGP Pionir v Bršlinu. Vozilo je bilo last Marjana Poglajana iz Potočne vasi.

VINJEN JE VOZIL – Trebanjski miličniki so 14. septembra popoldne pridržali do izrečitve Mihaela Brajdića z Rožnega vrha. Brajdič je vinjen vozil moped in se nedostojno obnašal.

OVIRAL PROMET – Alojza Poljanca iz Vinice pri Smarjeti so novomeški miličniki 14. septembra zvečer pridržali do izrečitve, ker je opit ovtiral promet na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu. Bil je tako vinjen, da je večkrat padel na tla.

AVTOBUS SO UKRADLI – V noči na 15. september je bil v Žužemberku ukraden avtobus podjetja TRANSTURIST iz Škofje Loke. Voznik Adolf Krese je avtobus parkiral pred Trunkljevo hišo, zjutraj pa so vozilo našli pri vasi Reber. Avtobus je bil karamboliran, in je na njem za okrog 8.000 din škode.

VLOM V KAPELICO – 14. septembra so opazili, da je bilo vlomljeno v kapelico Emilije Fon na Trdinovi cesti v Novem mestu. Ugotovili so, da je neznanec prišel skozi strop in odnesel dve oljnati nabožni sliki, križ in dva zvezka Pleteršnikovega slovarja. Za vlomilcem poizvedujejo.

DELAL NERED IN RAZGRAJAL – Novomeški miličniki so 14. septembra zvečer pridržali do izrečitve Jožeta Knafelca iz Novega mesta, ker je v hotelu Kandija opit razgrajal.

TAK NI ZA V LOKAL – Postaja milice Črnomelj je 15. septembra pridržala Isa Kovačiča iz Črnomlja, ker je razgrajal v gostinskih lokalih.

KJE JE PES? Novomeščanu Milanu Osolinju je nekdo 15. septembra ukradel psa.

»V trenutku obupa sem ga pustila...«

Jelena Špehar, ki je lani v novomeškem drevoredu pustila leto dni starega dečka, se je morala zagovarjati na občinskem sodišču

Vsa javnost je bila junija lani ogorčena, ko smo pisali o ljubkem fantku, ki ga je našel jokajočega v drevoredu Rudi Pintar, direktor hotela Metropol. Menda ni bilo človeka, ki ne bi brezsrčne matere obsojal. Zdaj kaže malce drugače. Otrok je v boljših rokah, mati pa je to zavržno dejanje storila v trenutku obupa.

Na razpravi, ki ji je predsedovala sodnica Cveta Matjašičeva, je obtožena Jelena Špehar, 24-letna priučena natakara iz okolice Slunja, hudo jokala. Od začetka do konca obravnave je med hlipanjem le izpovedala svojo hudo življenjsko tragedijo.

SVEČA POVZROČILA POŽAR

Velika škoda – cenijo jo kar na 40.000 din – je nastala 12. septembra zvečer v stanovanju F. O. v Žužemberku. Stanovalka se je okrog 20. ure vrnila domov, in ker ni bilo elektrike, je prižgala svečo in jo dala v plastični podložek. Sveča je stala na mizi, pokriti z bombažnim prtom. Medtem ko se je ženska četrt ure zadrževala v spalnici, je v kuhinji začelo goreti. Ko je odprla vrata, je ogenj kar bušil in zajel vso kuhinjo. Sosedje in delavci iz Iskre so prihiteli na pomoč ter požar pogasili, vendar je kuhinja z vso opremo vred popolnoma uničena.

TAT NA VESELICI – Bernardu Bobnarju s Hudega je nekdo na veselilnem prostoru v Mokrem polju 16. septembra zvečer s fišča ukradel obe luči.

Doma je iz zaostale vasice, kjer revščina trka na vrata, in je že prej imela otroka. Zdaj je star štiti leta. Tega so vzeli starši, sama pa je morala za zasluzkom. Ko je drugič zanosila, jo je fant pustil. Ni hotel slišati ne zanjo ne za otroka, starši pa so jo nagnali in tudi socialna služba ji ni pomagala. Z otrokom ni nikjer dobila službe. Malega Dražena, tako je bilo najdenčku sprva ime, je dala starši materi, ta pa zaradi starosti ni mogla dolgo imeti pri sebi. Tako se je Jelena z dojenčkom napotila proti Ljubljani, kjer je bil fantek siten, oba pa lačna. Izstopila sta v Novem mestu. Kraj ji je bil všeč in polotila se ji je misel, da bi tu dobri ljudje poskrbeli za njenega sinčka. Položila ga je lepo zavitega v drevod, sedla na avtobus, in ko je ta odpeljal, je videla, da je neki možki vzel otroka v naročje.

Doma se je sama javila milici in socialni službi ter povedala, kaj je naredila, potem je šla spet v službo. Otroka so medtem sprejeli v družini, kjer se mu godi kot malokateremu srečnemu.

Vse to je moral senat tehtati in upoštevati, ko je izrekal kazen materi, ki je zapustila lastnega otroka. In kazen? Šest mesecev zapor, pogojno za dobo enega leta. Sodba še ni

pravnomočna. Kot je povedala sodnica Cveta Matjašičeva, je sodišče upoštevalo, da je obtoženka

DOL. BOŠTANJ: NEPRAVILNO PREHITEVANJE

13. septembra je peljal iz Sevnice proti Jelovcu voznik Alojz Vilčnik iz Sevnice. V Boštanju je prehiteval motorno kolo v trenutku, ko mu je naproti pripeljala z osebnim avtomobilom Majda Kmetič. Prišlo je do čelnega trčenja. Materialne škode je za 10.000 dinarjev.

LOG PRI SEVNICI: NEOSVETLJENA VPREGA

14. septembra zvečer je peljal z neosvetljenim vprežnim vozom kmet Albin Novšak iz Dol. Boštanja. V Logu pri Sevnici je za njim pripeljal z osebnim avtomobilom Bojan Novak iz Dobrave. Novak je zaradi neosvetljenosti voz prepozno opazil, zato se je hotel izogniti trčenju tako, da je zapeljal na levo. Vozilo je zdrsnilo po bregu navzdol, škode je za 10.000 dinarjev.

SMRTNA NESREČA V BRESTANCI

V nedeljo zvečer je s Senovega proti Krškemu peljal voznik osebne avtomobila, 25-letni Jože Kovačič s Senovega. V Brestanici mu je na ravnem delu ceste naproti pripeljal Rajko Derstvenšek s Senovega. Pred srečanjem je Derstvenška na blagost ovinku zaradi neprimerne hitrosti zaneslo čez sredino ceste in je čelno trčil v Kovačičev avtomobil. Zaradi hudih poškodb je na kraju nesreče umrl voznik Kovačič, njegove sopotnike ženo, mater in očima pa so zaradi hudih telesnih poškodb prepeljali v novomeško bolnišnico. Povzročitelj nesreče Derstvenšek je bil le laže ranjen in so ga odpeljali v breziško bolnišnico. Avtomobila sta uničena, saj znaša škoda 40.000 dinarjev.

»Strast me je zapeljala«

18. septembra dopoldne so miličniki s pomočjo občanov iz Žužemberka in Trebnjega prijeli 23-letnega Branka Glavana iz Gor. vasi pri Dobriču, ki je pred kratkim ponoči odpeljal dva avtobusa; Enega iz Trebnjega, drugega iz Žužemberka, oba last podjetja Transturis iz Škofje Loke. Z njima pa ni prišel daleč, temveč je po kratki vožnji karamboliran vozil pustil.

Preiskovalni sodnik je za Glavana odredil pripor. Glavan je izjavil: »Vozniško dovoljenje mi je bilo odvzeto ob prometni nesreči, sem pa strasten vozač. Posebno, če malo spijem, si ne morem kaj, da ne bi...«

Branko Glavan je po poklicu mehanik in voznik tovornjaka. Ker pa zadnje čase ni smel za volan, si je svojo strast do vožnje hotel tešiti na nedovoljen način. Zaradi tega bo odgovarjal pred sodiščem.

Lesar vlamljal v vikende

V Bosni je pustil ukradeni avto in pobegnil s pajdašem, prej pa ušel iz zaporov

Ko so v petek, 7. septembra, soboto in nedeljo prišli nekateri lastniki vikendov na oddih na Velike Poljane in Travno goru, so ugotovili, da je v nekaterih vikendeh vlomljeno. V vikenda, last Franceta Galeta in Boža Salotiča (oba sta iz Ljubljane), sta vlomila znana vlomilca in tatova motornih vozil Ludvik Lesar iz Ribnice in njegov pajdaš Nezir

30.000 DIN ŠKODE

Na cesti Cvišlerji-Kočevje se je 11. septembra ob 7.30 odpela prikolica tovornemu avtu, last ZKGP, ki ga je vozil Niko Vardijan. Tovornjak se je prevrnil, prikolica pa je zapeljala v ceste in zlomila drog telefonske napeljave. Škode je za okoli 30.000 din. Lažje poškodovan je sopotnik 43-letni Jože Dolar, ki je tudi zaposlen pri ZKGP. Voznik je okoli 100 m pred krajem nesreče začutil, da z vozilom, na katerem je imel naloznih okoli 100 kubikov suhih jelovih desk, nekaj ni v redu, vendar je bilo za ukrepanje že kasno. Voznik je bil trezen.

Dokaz, ki sta pobegnila iz celjskih zaporov. Škode sta napravila za okoli 2.000 din, razen tega pa sta nakradla še oblek (da sta se preoblekla iz aretantskih oblek v civilne, arestantovske pa so našli v bližini vikendov), brivski pribor, tranzistor in drugo. Oba nepridiprava so presenčili miličniki v Mrkonjičevu gradu v Bosni, kjer sta pustila v Ribnici ukradeni avto in nato pobegnili miličnikom v neznan smer.

Kdo naj bi vlamljajl v vikende na Travnji gori, pa miličniki še raziskujejo.

Milčniki so Lesarja, ki se je 11 dni klatil in vlamljajl ter krađe avtomobile, prijeli pred vasio Tabov v Strugah. Občani so ga namreč spoznali in prijavi miličnikom. Zdaj je spet v zaporu. Upajmo, da bo tokrat bolj varno spravljen.

ZMEŠANA POSTAJA

Na avtobusni postaji na križišču pri Zdravstvenem domu v Kočevju nekateri avtobusi ustavljajo, drugi pa ne. Tako včasih potniki tu čakajo, avtobus pa pelje mimo, ne da bi ustavil, čeprav pribita tabla pove, da je tam avtobusna postaja. Ko smo se pozanimali, kako je to »zmešano« postajo, smo zvedeli, da je postaja milice prepovedala ustavljanje na križišču in s tem postajo (ker to ni v skladu s predpisi, vendar v skladu s predpisi tudi prej ni bilo, pa je tam bila postaja). Nekateri šoferji novo prepoved spoštujejo, drugi pa ne in pravijo, da bodo ustavljali, dokler bo stala tabla, da je tam postajališče. Pri SAP pravijo, da bi morala tabla sneti krajevna skupnost...

R. BACER

NOVO MESTO: TEKEL IZ SOLE – Jeseničan Boris Bežak je 12. septembra zjutraj vozil po Cesti herojev v Novem mestu, ko mu je na prehodu za pešce pri osnovni šoli nenadoma stekel čez cesto 7-letni Tomaž Krečimir. Voznik je sicer močno zavrl, kljub temu pa je dečka podrl. Poškodovanega Tomaža so odpeljali v novomeško bolnišnico.

VEL. CEROVEC: AVTO V ŽIVO MEJO – Novomeščan Matija Rus je 15. septembra popoldne vozil z avtom iz Metlike proti Novemu mestu. Pri Vel. Cerovcu je avto zanesel v levo v živo mejo in ga zasakalo v obratno smer. Škode je za 3.000 din.

NOVO MESTO: PREKRATKA RAZDALJA – Milan Negovanovič iz Novega mesta je 15. septembra popoldne vozil avto po Zagrebški cesti, za njim pa je vozil avtomobil Novomeščan Jože Novak. Zaradi prekratke varnostne razdalje je Novak trčil v zadnji del Negovanovičevega avtomobila in povzročil za 4.000 din škode.

DOL. PONIKVE: NENADOMA NA CESTO – Peter Bevc iz Dolenje vasi je 16. septembra okrog poldneva pripeljal z avtom čez Dol. Ponikve, ko mu je v dvorišča neke hiše nenadoma pripeljal na cesto na kolese s pomožnim motorjem Milorad Stolič. Trčenju se ni dalo izogniti. Na srečo kolesarju ni bilo nič, na vozilih pa je za 2.500 din škode.

Plin ni voda

Nepremišljeno ravnanje s plinom v stanovanjskem bloku na Cesti krških žrtev v Krškem pred dnevi na srečo ni imelo hujših posledic. Uslužbenec občinske skupščine Vili Golob je sredi dopoldneva odprl ventil na plinski bombi v kuhinji. Plin je uhaljal po celem stanovanju. Nabiral se je kakih deset minut.

V trenutku, ko si je Golob v spalnici prižgal cigareto, je hišo pretresla eksplozija. Razbila je vsa okna v stanovanju. Kose razbitega stekla je razneslo daleč naokoli, s kuhinjskega okna pa celo tja čez cesto onstran okrašnjih gred pred Zavarovalnico.

Ko je bil v tistem trenutku na cesti kolesar, pešec ali mopedist, bi ga snop stekla gotovo ranil. O tem za sedaj lahko le ugibamo, toda če bi se plin nabiral dalj časa, potem se to najbrž ne bi končalo brez žrtev.

V kuhinji je takoj po eksploziji izbruhnil požar, vendar so ga hitro pogasili in zaprli bombo. Golob, ki je nesrečo zakrivil, je odnesel celo kožo.

J. T.

Do povratnikov brez usmiljenja

V prvem polletju 450 kaznovanih predlogov sodnici za prekrške v Črnomlju – Letos bo najbrž manj takih kazni, več pa na kraju samem

Ce upoštevamo, da je imela v minulem letu sodnica za prekrške opravka s 1.197 zadevami (skupno z zaostankom iz prejšnjega leta), po

tem lahko izračunamo, da se je tako rekoč vsak 16 občan kaj pregrešil zoper predpise. Lani je bilo kaznovanih 805 oseb, od tega le 4 pravne

osebe, nekaj več kot 300 zadev pa je ostalo nerešenih.

Prihodnji teden se začne glavna trgatve po vsem dolenskem in belokranjskem območju. To je čas veselja in skrbi za vinogradnike pa čas obiskov. Sorodstvo od vsepovsod navali ob trgatvi na podeželje in naše ceste bodo kot ob največji turistični sezoni polne avtomobilov z registrskimi tablicami od drugod.

Domov se bodo gostje vračali s košarami, naloženimi v avtomobile, s pletenkami, iz katerih bo vrel sladki mošt, in na žalost tudi vinjen. »Če bi trezen sedel v trgate, ne bi bil pravi Slovenec,« mi je lani dejal Ljubljancan. Ta miselnost je še splošno zakoreninjena.

Medtem ko gostje bolj zaradi lepšega kot za pomoč nosijo brenite v zidnico, morajo vsakič, kot terja

dobro in gostoljubna navada, spiti kozarček. In večkrat ko nese – več je kozarčkov. In pije se še po obilni malici. Zvečer, ko se mrak razgane nad vinogradom in otroci že začno sitariti, napoči čas odhoda. Slovo je veselo, stiskajo si roke, obljublajo svidenje leto ob reji, a marsikoga drugo leto od drugod.

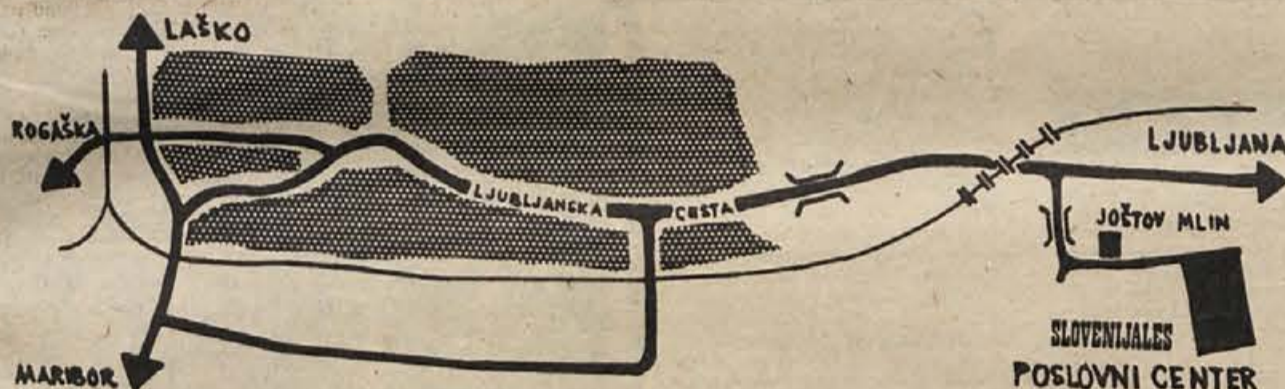
Pot do doma je za vinjenega lahko grob, za vso družino pa huda nesreča. Samo za hipec ata ob drznosti, od katere ga kar razganja, potipa, če se pletenka ni prevrnila, takrat že počí. Izlet, ki je obetalo samo veselje, se lahko konča kaj žalostno. Tega naj ne pozabijo tisti, ki se bodo v naslednjih štirinajstih dneh odpravljali trgat.

R. BACER

SLOVENIJALES

NOV POSLOVNI CENTER V CELJU

STE ŽE KDAJ POMISLILI, KAKŠNA DRAGOCENOST JE DANES ČAS? NAJBRŽ NISTE, SLOVENIJALES VAM NUDI PRILOŽNOST, DA TO SPOZNATE. NOVI SKLADIŠČNI PROSTORI V MEDLOGU PRI CELJU (V NEPOSREDNI BLIŽINI JOŠTOVEGA MLINA) VAM OMOGOČAJO PREGLED, IZBIRO IN NAKUP VSEGA, KAR BOSTE POTREBOVALI PRI GRADNJI VAŠE HIŠE. NE SAMO STAVBNO POHIŠTVO, TUDI GRADBENI MATERIAL ŠIRŠE IZBIRE, REZAN LES, PLOŠČE, FURNIR, LESONIT, ULTRAPAS, VEZANE PLOŠČE, VSE VRSTE INSTALACIJSKEGA MATERIALA IN MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVANJE PROSTOROV, ZIDNO IN SANITARNO KERAMIKO SLOVENIJALES PRIHAJA V VAŠ NOVI DOM Z VSEM, KAR BOSTE ZANJ POTREBOVALI. VSE NA ENEM MESTU, PREGLEDNO, HITRO, KAKOVOSTNO IN SODOBNO. TO JE PRIHRANEK ČASA, PRIHRANEK V IZDATKIH. SLOVENIJALES VAM SVETUJE IN NUDI!

PROSTA DELOVNA MESTA!

DELOVNA SKUPNOST „SOP“
specializirano podjetje za industrijsko opremo KRŠKO,

vabi k sodelovanju oziroma razglašča naslednja prosta delovna mesta:

1. POMOČNIK VODJE PROIZVODNJE STORITVENIH DEJAVNOSTI
Pogoj: gradbeni ali strojni tehnik.
2. SALDOKONTIST
Pogoj: ekonomski tehnik.
3. ADMINISTRATOR
Pogoj: srednja ali nižja administrativna šola.
4. POMOČNIK SKLADIŠČNIKA
Pogoj: kvalificiran prodajalec za kovinsko stroko z najmanj 3-letno prakso.
5. POMOČNIK SKLADIŠČNIKA
Pogoj: kvalificiran prodajalec za kovinsko stroko.

**VAŠ
PRAVI
KORAK
JE
KORAK
DO**

DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE v Novem mestu

in poslovnih enot v Krškem, Metliki, Novem mestu, Trebnjem in na Mirni

- KJER ZBIRAJO HRANILNE VLOGE IN JIH OBREŠTU JEJO OD 7,5 DO 10-ODST.
 - VODIJO ŽIRO RAČUNE IN DEVIZNE RAČUNE OBČANOV
 - OPRAVLJAJO DEVIZNO-VALUTNE POSLE IN ODKUP TER PRODAJO DEVIZ
 - DAJEJO KREDITE ZA STANOVANJSKO GRADNJO, POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA, OBRTI IN TURIZMA NA PODLAGI NAMENSKEGA VARČEVANJA
 - ODOBRAVAJO KRATKOROČNE IN DOLGOROČNE KREDITE
 - OPRAVLJAJO VSE DRUGE BANČNE POSLE
- ZAUPAJTE DBH SVOJE DENARNE ZADEVE, SAJ JE TO VAŠA BANKA.

GRADBENI MATERIAL

V oddelku za prodajo gradbenega materiala v Novem mestu, Cesta herojev 25, vam nudimo vse, kar potrebujete pri gradnji hiše. Posebno velika izbira stavbnega pohištva!

Cene ugodne!
Prepričajte se!

IŠČEMO SOBE!

tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov Novo mesto

išče

NEOPREMLJENE SOBE z uporabo ali souporabo kopalnice v Novem mestu ali bližnji okolici.

Ponudbe pošljite v kadrovski oddelk KRKE Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 19 a.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

PROSTO DELOVNO MESTO!

STANOVANJSKO PODJETJE ČRNOMELJ razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

POGOJI: srednja izobrazba z več letno prakso na vodilnih delovnih mestih;

Nepopolna srednja izobrazba z najmanj 15-letno prakso na vodilnih delovnih mestih.

Podjetje nudi 1-sobno komfortno stanovanje.

JOŽETA GERJEVIČA

iz Globokega

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so v teh težkih trenutkih čutili z nami in nam stali ob strani. Ne najdem dovolj globokih izrazov, da se zahvalim kolektivu Agraria Brežice za pomoč, sosedom, prijateljem in tovarišem. Zahvaljujem se zdravnikom, ki so mi nudili pomoč, še posebej dr. Sušinu, tov. direktorju Agrarije Brežice, tov. Lapuhu, tov. Vrstošku in tov. Keneju za poslovilne besede in pevecem. Hvala za pismo in ustno izraženo sožalje. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, in vsem, ki ste ga zasuli s cvetjem.

Zalujoča žena Ivanka v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob nadvse boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ŠTEFANA ČERNIČA

Vesna 8, Portorož

se iskreno zahvaljujem zdravnikom v Ankaranu, ki so si prizadevali, da bi mu rešili življenje, in mu lajšali trpljenje. Dolžni smo zahvalo tudi duhovščini za lepo opravljeni obred, prav tako pevcem in darovalcem vencev. Prisrčna hvala vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrekli sožalje in spremili našega nepozabnega očeta na njegovi zadnji poti. Hvala sosedom za tolažbo. Posebno prisrčna hvala družini Kende za nesebično vztrajno in sočutno pomoč v najtežjih trenutkih. Še enkrat hvala vsem!

Zalujoči: žena Angela, sin dr. Stane z družino, brat Anton in drugo sorodstvo

Portorož, Piran, Kočevje, Karlovac, USA

PROSTO DELOVNO MESTO!

Občinsko sodišče v Novem mestu razpisuje prosto delovno mesto strojepiske 1/a ali 1/b razreda.

Zaželena je srednješolska izobrazba ali vsaj 2 letna administrativna šola oziroma strojepisni tečaj.

Kandidat mora opraviti preizkusni izpit po nareku in v prepisu.

Osební dohodek po pravilniku.

Stanovanja ni.

Rok priglasitve: 14 dni po objavi.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jekc, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Štajdohar in Ivan Živič UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Milan Markelj, Jože Primc, Jože Splichal, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 2 din - Letna naročnina 79 dinarjev, polletna naročnina 39,50 din, plačljiva naprej - Za izmenstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972 - DOLENJSKI LIST šteje med proizvođe iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ 33-316/72), za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1/72 od 31. 1. 1973)

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 20. septembra - Branko Petek, 21. septembra - Matej Sobota, 22. septembra - Mavricij Nedelja, 23. septembra - Slavko Ponedeljek, 24. septembra - Nada Torek, 25. septembra - Uroš Sreda, 26. septembra - Justina Cetrtek, 27. septembra - Damjan

KINIO

BRESTANICA: 22. in 23. 9. francoski film „Doktor v rdečem plašču“.
BREŽICE: 21. in 22. 9. ameriški barvni film „Slačenje“, 23. in 24. 9. ameriški barvni film „Črna karavana“, 25. in 26. 9. angleški barvni film „Okrutno - nežne“.
CRNOMELJ: 21. 9. ameriški film „Fra Djavo!“, 23. 9. angleški

barvni film „Diamanti so večni“, 26. 9. francoski barvni film „Sum na srcu“.
KOSTANJEVICA: 22. 9. ameriški barvni film „Poziv revolverašu“, 23. 9. ameriški barvni film „Tarzanov upor v džungli“.
KRŠKO: 22. in 23. 9. ameriški barvni film „Svetilnik na koncu sveta“, 26. 9. ameriški barvni film „Pozno je za heroje“.
MIRNA: 22. in 23. 9. „Poslednji Mehikanec“.
MOKRONOG: 22. in 23. 9. mehiški barvni film „Srebrna maska“.
NOVO MESTO: Od 20. do 23. 9. ameriški barvni film „El Condor“, Od 24. do 26. 9. italijanski barvni film „Vrt Fincija Contija“.
RIBNICA: 22. in 23. 9. ameriški barvni film „100 pusk“.
SENTJERNEJ: 22. in 23. 9. „Vaba za ubijalca“.
TREBNJE: 22. in 23. 9. poljski barvni vojni film „Naskok na Baltik“.

KUPIM elektromotor (približno 1 kw) s 600 do 800 obrati. Stanok Hosta, Sela 16, Sentjernej.
KUPIM starejšo enodružinsko hišo z malo vrta v okolici Novega mesta ali Straže. Plačam v gotovini. Cena do 12 milijonov. Ponudbe na upravo lista pod Šifro „DEVI-ZE“

„MOJE SANJE - LEPO STANOVANJE“

Pod gornjim geslom razstavlja tovarna pohištva MEBLO iz Nove Gorice v dnevi od 15. do 26. septembra v hali B na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani stanovanjsko pohištvo in opremo. Namen te razstave je, da potrošnikom prikaže svoje izdelke, predvsem nove različne oblike E sistema, hkrati pa da jih seznanijo z možnostjo opreme stanovanj z njihovim pohištvom, možnostjo nakupa, montaže in ostalih servisnih uslug.

Program MEBLA je tako obsežen in raznovrsten, da ga še tako velika trgovina ne bi mogla razstaviti v celoti. Zato je ta razstava še toliko bolj pomembna, saj na njej potrošnik dobi vsestranske informacije o programih tovarne in možnostih, ki jih ti programi nudijo. Program obsega omarasto in oblažnjeno pohištvo, dopolnilno pohištvo, vzmetnice, ležišča in svetila, ki se funkcionalno in oblikovno lepo vključujejo k sodobnemu pohištvu. Tako je možno s temi programi opremiti vse stanovanjske prostore, razen kuhinje.

Značilnost pohištva in opreme MEBLA, kot smo videli na razstavi, je v tem, da kljub veliki serijski proizvodnji čim bolj zadovolji želje posameznih potrošnikov. Njihovi komponentni (sestavljivi) programi omogočajo, da potrošnik zadovolji svoj okus, da izbere take elemente in kombinacije, kot da bi pohištvo naročil pri obrtniku. Tako se kupec izogne uniformiranosti in bojazni, da bi pri sosedu našel enako okolje, kot ga ima doma, hkrati pa ima možnost tudi naknadnega dopolnjevanja.

Razstavo si je vredno ogledati, saj prikazuje tisto, kar že danes in kar bo jutri potreboval potrošnik. Razstava je končno tudi lep prispevek k širjenju stanovanjske kulture med našimi ljudmi, saj vzgaja potrošnika. Ne nazadnje naj dodamo še to, da je tovarna MEBLO prejela letos za kvaliteto svojih izdelkov in uslug zlato plaketo.

POSEST

NAPRODAJ JE vseljiva hiša, primerna za lažjo obrt. Brežice, Milavčeva 31.
NAPRODAJ JE gradbena parcela na lepem kraju v Leskovcu pri Krškem. Naslov dobite na krajevem uradu Leskovec.

PREKLICI

Jože Klobučar z Uršnih sel zadnjič opominjam Ivana Klobučarja z Uršnih sel, naj ne govori, da sem iz Varaždina preganec. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

RAZNO

SPREJMEM naročila teracerski del v Primorju za zimsko sezono. Jože Kic, 68275 Skočjan 19.

POROČNI PRSTANI! - Poročni prstan, ki vam ga bo izdelal zlatar v Gosposki 5 v Ljubljani, bo traja spomin na sklenitev zakonske zveze - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta in zeta

ANTONA GALA z Lešnice št. 13

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, vaščanom, sodelavcem ter delovnemu kolektivu Elektro in Labod Novo mesto, osnovni šoli Otočec za izrečeno sožalje in podarjene vence. Topla zahvala vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti.

Zalujoči: žena Marija, sin Zvonko, hči Irma, tašča, sestra Minka in brat Franc z družinama ter drugo sorodstvo

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

SAMOSTOJNI KUHARICI nudimo takoj stalno zaposlitev v Domu v Kamniški Bistrici. OD v sezoni 2.598,00 din, izven sezone 2.251,00 din. Stalno zaposlitev nudimo tudi priložnim serviskam in nekvalificiranim delavkam v starosti nad 20 let. Ponudbe pošljite Planinskemu društvu Ljubljana-matica, 61001 Ljubljana, p.p. 320.

ISČEMO primerno osebo za dopolnjen varstvo enoletnega otroka. Pogoji po dogovoru. Lisec, Dol. Boštanj 52.

KVALIFICIRANEGA ključavničarja, po možnosti z znanjem struženja, priloženega ključavničarski stroki, sprejem takoj. Plača, prevoz na delo in malico po dogovoru. Naslov v upravi lista (2488/73).

ISČEMO FRIZERSKO pomočnico in vajenka. Franja Uhl, Koštialova 8, Novo mesto.

DIMNIKARSKEGA VAJENCA sprejem takoj. Vsa oskrba z dobro vajeniško nagrado pri mojstru. Pogoji: 6 razredov osnovne šole. Ivan Rober, dimnikarski mojster, Ribnica na Dol.

MIRNA DRUŽINA z Gorenjske z enim otrokom išče starejšo žensko za delo v gospodinjstvu. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Jože Vovko, Trebnje.

ISČEM mlajšo upokojenko za varstvo otroka na domu. Nudim vso oskrbo. Naslov v upravi lista.

STANOVANJA

NEOPREMLJENO DVO-SOBNO STANOVANJE išče družina brez otrok. Stanovanje naj bo po možnosti v centru Novega mesta, s posebnim vhomod ter z lastno kopalnico in straniščem. Plačam 100.000 starih dinarjev in več, če je stanovanje v redu. Informacije ali pismene ponudbe vsak dan od 7. do 15. ure na naslov: Boštjan Krže, Dolenjski list, ali popoldne Šmihel 44, Novo mesto.

ZAMENJAM trisobno stanovanje v Piranu za enako ali dvosobno v Novem mestu. Informacije po telefonu: 21-642.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v privatni hiši v Novem mestu za enako kjerkoli v Novem mestu. Naslov v upravi lista (2496/73).

Motorna vozila

PRODAM fiat 750 v vozem stanju in pony expres. Sekula, Koroška vas 12, Stopeče.

PRODAM MERCEDES L 321, kiper, 5 tonski. Maks Buršič, Libna 13, Krško.

GASILSKO DRUŠTVO BETI METLIKA razpisuje prodajo DKW kombija v nevozem stanju, leto izdelave 1966. Izklicna cena 7.800 din. Licitacija bo za družbeni sektor v tovarni Beti Metlika 28. 9. 1973 od 7. do 8. ure, od 8. ure dalje pa za druge zainteresente.

PRODAM

PRODAM bele prašiče, težke 150 kg. Naslov v upravi lista (2464/73).

PRODAM 1000 kg belega grozdja v Sentjurski gori. Naslov v upravi lista (2470/73).

PRODAM ali oddam v najem garažo na Mestnih njivah. Informacije dobite pri Francu Turku, taksistu, Mestne njive, blok 6, Novo mesto.

PRODAM prikolico za osebni avto, manjši enofazni cirkular, štiri kolese z dromeljni od kombija, sobni in vrtni šank, primeren za manjši lokal. Tomaž Potočar, Vel. Bučna vas 35, Novo mesto.

MIZARJI ZACETNIKI! Ugodna razprodaja: bočni skobeljni stroj za rezkar frezer profilne glave, cikcak stiki (premični), utor krožne žage, svedrji za roglčenje, noži za skobeljni stroj 60, elektromotor 3 KS in trgovska tehtnica s kazalcem. Kurmik, Trg svobode 27, Sevnica, telefon (068) 74-217.

PRODAM kosilnico Alpina in puhalnik v dobrem stanju. Ivan Grivic, Lončarjev dol 17, Sevnica.

PRODAM dve kravi in telico, vse breje. Jože Cizerle, Vel. Mraševo 29, 68312 Podbočje.

PRODAM po ugodni ceni kozolec na Otočcu s šestimi okni. Ivan Jevnikar, Otočec 21.

PRODAM plinsko peč z jeklenko. Stane Zupančič, Cegelnica 26, Novo mesto.

UGODNO PRODAM razna malo rabljena jesenska in zimska oblačila za dekle 13 do 17 let. Imam tudi plašče in obutev. Naslov v upravi lista. Ogleđ vsak dan do 8. ure zjutraj.

PRODAM betonsko železo (8 in 10 mm), štiri manjša okna KLI Logatec in 1 ultrapas vrata, vse novo. Gotna vas 28, Novo mesto.

UGODNO PRODAM nov ženski električni šivalni stroj Singer. Naslov v upravi lista (2498/73).

PRODAM zelo dobro ohranjeno sedežno garnituro. Hotko, Kristanova 32, Novo mesto.

POSEBNA SOLA ŠMIHEL, Novo mesto, prodaja omarokavč. Licitacija osnovnega sredstva bo 25. septembra 1973 ob 13. uri v pisarni sole.

PRODAM različna vrata in okna vseh velikosti. Novo mesto, Kratka 1.

KUPIM

KUPIM MOTOR za WV 1300 nov ali star dve leti v brezhibnem stanju ali blok motorja. Vinko Pušnik, telefon 21-235.

KUPIM vlečni bencinski ali naftni motor; lahko tudi motorna kosilnica, primerna za vleko manjše prikolice. Janez Miric, Vel. Ban 8, Sentjernej.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

ČETRTEK, 20. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 10.15 Urednikov dnevnik, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti-mgr. Milan Novak: Spravilo grozjda, 12.40 Ljubljanski komorni zbor p.v. Milka Škoberneta poje, 13.30 Priporočajo vam... 14.40 „Mehurčki“ 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 18.15 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute v ansamblu Jožeta Kampača, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 22.15 Med zgodnjimi opusi Arnolda Schoenberga.

PETEK, 21. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Deklica in čarovnik, 10.15 Po Talijinih poteh, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Marko Acetto: Izbira drevnih vrst v kmečkem gozdu, 12.40 Z domačimi ansambli, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Naši renomirani solisti v Mozartovih koncertnih delih, 17.50 Clovek in zdravje, 18.15 „Signali“, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute v ansamblu Jožeta Burnika, 20.00 Iz jugoslovanske zborovske literature, 20.30 „Top-pops 13“, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih, 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 22. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tehnik, 10.15 Kličemo letovišče, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jelka Hočvar: Plevel med žitom lahko onemogočimo na več načinov, 12.40 Čez travnike zelene, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Glasbena medigra, 18.15 Dobimo se ob isti uri, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s štirimi kovači, 20.00 Radijski radar, 21.00 Zabavna radijska igra - Vitomil Zupan: S strahom in pilulo hrabrosti okrog sveta, 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 23. SEPTEMBRA: 4.30-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Branko Hribar: „Narek“, 9.05 Koncert iz naših krajev, 10.05 Se pomnite, prijatelji - Ciril Zupanc: Starega Zefa davek svobodni, 10.25 Pesmi boja in dela, 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 13.50 Z domačimi ansambli, 14.30 Humoreska tega tedna - J. Hašek: Nogomet na Bavarskem, 15.05 Popevke „Vesela jesen 1973“, 16.00 - 18.00 Nedeljsko športno popoldne, 18.00 Radijska igra - I. Čankar - V. Ocvirk: „Aleš iz Razora“, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana.

PONEDELJEK, 24. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 10.15 Za vsakogar nekaj, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Nežka Snaj: Nesemavost čebel, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Amaterski zbori pojo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Zveneca imena, 18.15 Pihalne godbe na koncertnem odru, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute v ansamblu Maksa Kumra, 20.00 Stereofonski operni koncert, 22.15 Zaplešite za nami.

TOREK, 25. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Cičiban, 10.15 S poti po Balkanu, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Anton Robič: Kakšne spremembe v proizvodnji so bile dosežene na usmerjenih kmetijah, 12.40 Slovenske narodne pesmi, 13.30 Priporočajo vam... 14.40 „Na poti s kitaro“, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Popularni popoldanski simfonični koncert, 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute v ansamblu Mihe Dovžana, 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev, 22.15 Od popevke do popevke.

SREDA, 26. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Za mlade radovedneže, 10.15 V veselju in smehtu! 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Marjan Pavšer: Pomen pedološke analize gozdnih tal, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Loto vrtljak“, 18.20 Listi iz pop albuma, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Vedno lepe melodije, 22.15 Revija popevk.

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.35 Iz partitur opernih mojstrov, 10.15 Urednikov dnevnik, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milica Oblak: Pridelovanje

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Vera Kleščič iz Klada - Tomislava, Bernarda Palčec iz Sremiča - Marjanco, Anđelka Hodič iz Samobora - deklico, Marija Kolman iz Mosteca - Zeljka, Ivana Dobričević iz Samobora - dečka, Vlasta Sekoranja iz Dramelj - Vlasto, Marija Juren iz Bregane - dečka, Marijka Biščanič iz Ponikve - Andrejko, Alojzija Kocjan iz Stare vasi - dečka, Jožica Motore iz Zigičkovega vrha - deklico, Verica Firšt iz Zagreba - deklico, Marija Leš iz Brezine - Tanjo, Štefica Jurilj iz Bestovlja - Sanjo, Antonija Kozinc iz Metnega vrha - dečka, Verica Stanec iz Luga - dečka, Terezija Petrišič iz Dednje vasi - Bogdana, Ljubica Sintič iz Prušnje vasi - Andrejko, Božica Poje iz Sutinskega Strmca - deklico, Albina Kos iz Kostajna - Brigito, Danijela Kramar iz Kunšperka - dečka, Danica Jakolič iz Celin - deklico, Slavica Mauser iz Mrtvic - dve deklici.

Zlahtnih borovnic, 12.40 Skladbe Rada Simonitiča, 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Med šolo, družino in delom, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.00 „September 73“, 18.15 Koncert po željah poslušalcev, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute v ansamblu Francija Puharja, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 22.15 Za ljubitelje jazza.

KOLERA Kako čez mejo?

Sporočilo karantenske komisije

Sekretariat za informacije nam je posredoval uradno sporočilo karantenske komisije pri Zavodu SRS za zdravstveno varstvo:

Karantenska komisija je obravnavala odločbo zveznega sekretariata za delo in socialno politiko v zvezi s prehodom italijansko-jugoslovanske meje in je sprejela naslednje sklepe:

1. Potniki v maloobmejnem prometu med Jugoslavijo in Italijo lahko gredo preko meje brez potrdila o cepljenju.
2. Službena potovanja so dovoljena le osebam, ki so bile dvakrat cepljene in je od prvega cepljenja minilo šest dni in imajo službeno potrdilo delovne organizacije, ki vsebuje namen potovanja in ga podpiše odgovorna oseba.

Potrdila o službenem potovanju bodo kontrolirana; sanitarni inšpektor jih na meji odvzame.

3. Skupinska potovanja razen turističnih (športna, kulturna in druge ekipe) se lahko vršijo le, če so bile osebe dvakrat cepljene in je od prvega cepljenja minilo petnajst dni.

4. Turistična skupinska potovanja so dovoljena, če so izpolnjeni pogoji iz uredb, to je, če so osebe dvakrat cepljene in je od prvega cepljenja minilo petnajst dni.

5. Jugoslovanski državljani, ki stalno bivajo v tujini, lahko tranzitno potujejo preko Italije brez potrdila o cepljenju, če tega ne zahtevajo italijanski organi.

6. Jugoslovanski državljani, ki so na začasnem delu v tujini in ki potujejo preko Italije, morajo imeti mednarodno potrdilo o enkratnem cepljenju, od katerega je minilo najmanj šest dni.

V izjemnih primerih se lahko v dogovoru s obmejnim sanitarnim inšpektorjem takim osebam dovoli potovanje preko Italije tudi brez potrdila.

7. Prometno osebje v avtobusnem prometu lahko potuje preko meje, če je bilo cepljeno dvakrat in je od prvega cepljenja minilo šest dni.

8. Tujim državljanom, ki iz Jugoslavije vstopajo v Italijo, je prehod meje dovoljen brez cepljenja, če tega ne zahtevajo italijanski organi.

ČETRTEK - 20. SEPTEMBRA: 16.00-16.15 - Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki, 16.15-16.30 - Nove plošče RTB, 16.30-17.00 - Aktualnost tedna, Novo v knjižnici, Mala šola avtomobilizma, obvestila, reklame ter filmski pregled, 17.00-18.00 - glasbena oddaja Izbrali ste sami.

SOBOTA - 22. SEPTEMBRA: 16.00-16.30 - Pol ure za pop glasbo, 16.30-16.45 - Sobotno kramljanje, 16.45-17.00 - Jugoton vam predstavlja, 17.00-17.30 - Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam, Melodija za vas, Za naše najmlajše, 17.30-18.00 - Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA - 23. SEPTEMBRA: 10.30 - Domače zanimivosti - Javna ustavna razprava: Skupščinski in delegatski sistem. - Za naše kmetovalce: Jože Vovk - Vtisi s sadjarske ekurziije. - Poročilo s seje občinske skupščine Brežice. - obvestila, reklame in filmski spored, 12.00-14.30 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

»Dolenjski list« v vsako družino

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Anton Horvatič je padel z voza in si poškodoval roki in desno nogo; Franc Kiler je padel z vrtljaka in si poškodoval desno nogo; Albina Bohorča je podrl avto in mu poškodoval levo nogo; Karel Gmajnič je padel z motorjem in si poškodoval glavo; Ivan Češek je padel s kolesom in si poškodoval desno nogo; Jože Gramc si je pri prometni nesreči poškodoval desno nogo; Siniša Gađa je padel z motorjem in si poškodoval ključnico; Slavko Ogorevc si je pri delu v službi poškodoval prste desne roke; Frančiška Recelj je padla s kolesom in si poškodovala desno nogo; Miroslav Vajdič je padel na dvorišču in si poškodoval levo nogo; Ivo Davidovič se je prevrnil s traktorjem.

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Franc Tomše upokojenec iz Sentenarta star 64 let, Stjepan Kolar iz Lukavca, upokojenec star 76, Ana Lasinšek gospodinja iz Globokega stara 74 let.

ČETRTEK, 20. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (do 11.30) (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina - ponovitev (Zg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.25 Iz slovenske književnosti: A. T. Linhart: Županova Micka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Tišina, na sporedu je nemi film (Lj) - 18.55 Viharni vrh - nadaljevanje in konec (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 Kam in kako na oddih (Lj) - 20.40 Četrtekovi razgledi: Jubilej zvestobe (Lj) - 21.30 E. Zola: Germinal - TV nadaljevanje (Lj) - 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 25. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Ruščina (Zg) - 11.00 TV v šoli (do 11.00) (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Ruščina - ponovitev (Zg) - 16.30 TV vrtec - ponovitev (Zg) - 16.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.36) (Bg) - 17.40 Moj prijatelj David - barvna oddaja (Lj) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Pevski zbor iz Postojne - barvna oddaja (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Osebna nega: Negi in kozmetika današnjega moškega (Lj) - 19.20 Od Grmeča do Dinare - II. del beogradske serije Karavana (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 M. F. Dostojevski: Bratje Karamazovi - TV nadaljevanje (Lj) - 22.10 Poročila (Lj)

SREDA, 26. SEPTEMBRA: 8.20 TV v šoli (Zg) - 11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.45 Mačkon in njegov trop (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Od filma do filma (Lj) - 18.50 Arhitektura in družba: Boj - varstvo (Lj) - 19.15 Mozaik (Lj) - 19.20 Kaj hočemo - Ob ustavnih in kongresnih spremembah (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 Celovečerni film (Lj) - Poročila (Lj)

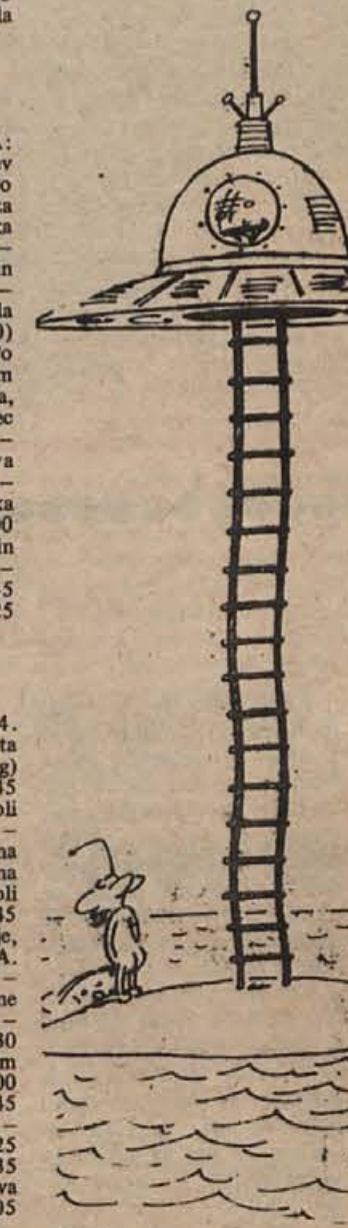
ZA VSAKO GAR DOLENJSKI LIST

PETEK, 21. SEPTEMBRA: 9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (do 11.30) (Bg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Angleščina - ponovitev (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.45 Pisani svet - 4. oddaja (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Moj sistem - oddaja iz cikla Rekreacija (Lj) - 18.55 Pet minut za boljši jezik (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Kratek film in Naš ekran (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 Iz zakladnice svetovne književnosti: R. Gordon - C. Kanin: Dvojno življenje (Lj) - 22.15 XXI. stoletje (Lj) - 22.40 Poročila (Lj)

SOBOTA, 22. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 11.00 TV v šoli (do 12.00) (Sa) - 17.30 Plesi plemena Zahgawa - barvna oddaja (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Guliver - serijski film (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.30 Ob koncu poletja - zabavna oddaja (Zg) - 21.10 Skrivnosti morja - barvni film (Lj) - 22.10 Starinarja - serijski barvni film (Lj) - 22.35 TV kažipot (Lj) - 22.55 Poročila (Lj)

NEDELJA, 23. SEPTEMBRA: 8.50 Skrivnosti morja - ponovitev barvnega filma (Lj) - 9.40 Po domače z ansamblom Janeza Jeršinovca (Lj) - 10.10 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Mačkon in njegov trop, Enciklopedija živali - barvni film (Lj) - 11.55 Poročila (Lj) - 12.00 TV kažipot (do 12.20) (Lj) - Nedeljsko popoldne (Po domače s pihalnim orkestrom Francija Puharja, Ljudje in zemlja, Motokros v Zaboku, Za konec tedna) (Lj) - 18.00 Poročila (Lj) - 18.05 Retrospektiva jugoslovanskega filma: Kekec - slovenski film (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 - 21.15 Baletna oddaja (Zg) - 21.45 Športni pregled (JRT) - 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (do 11.30) (Bg) - 14.25 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.20 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.35 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.50 Francoščina - ponovitev (Bg) - 16.20 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.40) (Bg) - 17.40 Iz slovenske književnosti - J. Kersnik: Berite novice (Lj) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Izvor Nila - serijski barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cik-cak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Barcelona: Evropsko prvenstvo v košarki - srečanje Jugoslavija-Spanija - prenos (EVR-Lj) - v odmoru propagandna oddaja (Lj) - pribl. 21.30 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.45 E. Zola: Germinal - nadaljevanje in konec (Lj) - 22.30 Poročila (Lj)

Obvestilo naročnikom!

Vsem naročnikom Dolenjskega lista v Sloveniji sporočamo, da bodo pismo- nose začeli pobirati naročni- no za drugo polletje 1973 okoli 1. oktobra. Naročnina ostane neizpremenjena (39,50 din), poravnati pa jo je treba za čas od 1. julija do konca decembra letošnjega leta.

Naročnikom v drugih republikah po Jugoslaviji smo poslali medtem položni- ce in jih prosimo, da naro- čnino do konca leta takoj nakažejo. Tudi naročnikom v tujini smo medtem sporo- čili, koliko še dolgujejo, in jih prav tako prosimo, naj morebitne zaostanke pošlje- jo čimprej.

Posebej prosimo vse naro- čnike na območju širše Do- lenjske in Spodnjega Posav- ja, naj olajšajo pismo-šem njihovo naporno in odgovo- rno delo, s tem da jim pripra- vijo in poravnajo naročnino že pri prvem obisku. Zahva- ljujemo se vsem prijateljem domačega lista za razume- vanje in sodelovanje!

UPRAVA LISTA

MOJE SANJE LEPO STANOVANJE

razstava na gospodarskem razstavišču v ljubljani

razstava je odprta vsak dan do 26. septembra

obiskovalce čaka presenečenje

meblo

Med žrtvami letalske nesreče v Črni gori je bil tudi pilot Karel Bizjak, doma iz Velike Loke pri Trebnjem — Zapustil hčerko in ženo

V torek, 11. septembra je karavela JAT udarila v stene Maglaja. Zvečer ob 18. uri je Franc Bizjak iz Velike Loke med radijskimi poročili o žrtvah nenadoma zaslišal ime svojega sina. V radijskem dnevniku je spet prisluhnil in vnovič so mu potrdili, da je med ponesrečenci tudi njegov sin. Ob 20. uri je pohitel k sosedu, da bi se o vsem prepričal še na televiziji, takrat pa je zmanjkalo toka...

odločnega fanta. Ta odločnost je vela tudi iz očetovih besed in z očetovega obraza. Usode ni bilo mogoče več spremeniti: v torek ali sredo so pričakovali sinove posmrtno ostanke.

A. ŽELEZNIK

Očeta Franca Bizjaka, upokojenega rudarja, ki je doživel že dosti bridkega, sem našel v družbi sosede in sina za mizo ob tranzistorju. Njegove oči so bile sicer objokane, pogovor pa je vseeno potekal zbrano, pogumno. Sosed je polglasno prebral Dnevnik, ki sem ga prinesel s seboj: „Navigator Karel Bizjak iz Beograda, rojen oktobra 1944 v Veliki Loki v Sloveniji, poklicni pilot, oče 4-letnega otroka, zaposlen pri JAT od marca letos... Bizjak je zamenjal navigatorja Mirka Omerza, ki naj bi po seznamu posadke potoval iz Skopja, vendar ni vstopil v letalo.“

PiČli podatki so potrjevali tragično resničnost. „29. oktobra bi Drago, pod tem imenom so ga poznali v Veliki Loki, slavil svoj 29. rojstni dan. Danes zjutraj ali sinoči smo ga pričakovali doma. Mi, hčerka Matejka in žena. Oh, najrajši sem ga imel,“ je zatarnal oče.

Nato je pripovedoval: „Ko je Drago končal osemletko je želel, da bi se vpisal v podoficirsko pilotsko šolo. Odsvetoval sem mu ta nevarni poklic. V Ljubljani se je izučil za avtomehanika, obenem pa se je začel učiti jadrati s sportnimi letali. S prijatelji je večkrat priletel nad Veliko Loko, enkrat je celo pristal. Vzljubil je letenje in v tem je videl svoj prihodnji poklic. V Beogradu je uspešno prestal izpite...“

Sinove fotografije, ki jih je imel oče razgrnjene na mizi, so kazale

Oče ob tranzistorju in slikah. Na mizi je koledar, ki hrani tudi zadnje sinove besede, ko je odprl očetovo stanovanje kot ponavadi brez ključa: „29. 8. Z Matejko sva malo jabolk nabrala, tista, ki so ležala na tleh...“ Očeta ni bilo doma, nikoli več ga ni videl. (Foto: Železnik)

Te dni so podpisali pogodbo o ustanovitvi mednarodne vinoteke, ki bo v Kostanjevici na Krki: prof. dr. France Adamič za biotehniško fakulteto, Leopold Krese za gospodarsko razstavišče in Marjan Vidmar za Tehniški muzej Slovenije. Vinoteka ustanovljajo zato, da bo zbirala in ohranjala na enem mestu vrhunska vina iz vseh vinorodnih območij sveta, kar bo omogočalo medsebojno spoznavanje, primerjavo, poskušnje in druge strokovne propagandne dejavnosti. Mednarodna vinoteka bo samostojna znanstvena organizacija, ki bo imela sedež v prostorih vinarskega oddelka tehniškega muzeja Slovenije v Kostanjevickem gradu. Vanjo bodo sprejemali vinske vzorce, ki jih je najvišje ocenila mednarodna ocenjevalna komisija z ljubljanskega vinskega sejma ter z drugih mednarodnih razstav, razen tega pa bo sprejemala tudi vzorce, ki jih bodo pošiljali vinogradniki na priporočila strokovnih ali znanstvenih organizacij.

GROZD V DVOJNI IZVEDBI

Narava se kaj rada poigra in pri tem često poišče „žrtve“ v rastlinskem svetu. 15-letni Jože Gerdenc iz Gornjega Karteljevega nam je prinesel zanimiv primer ek te igre: na istem, povsem dozorelem grozdu portugalke je bilo pol jagod belih, pol pa temno modrih. Biologija uči, da sta možnosti za to dve: ali gre za nededno modifikacijo, spremembo, ki je nastala pod vplivom okolja, ali pa za dedno mutacijo, pri kateri sprememba izvira iz dednih zasnov.

Borec tudi poslej

Ko je prišel Janko Gregorič na svet, niso bili nikakršni zlati časi. Kot otrok nepremožnega kmetovalca, ki je na obrobju Črnomlja vse prej kot dobro shajal, ni poznal brezskrbnosti kratkohlavnika. V družini je bilo osem ust, zato so morali pri delu poprijeti tudi najmlajši. Še več: bolj ko so odrasčali, hitreje se je mnjšala skupna skleda.

Janka so določili za vajenca pri trgovcu Zajcu. Tri leta ni videl beliča, prva pomočniška plača pa je bila tolikšna, da si niti obleke ni mogel privoščiti. Toda fant je napredoval, si pridobil gospodarstvo zaupanje in je smel od časa do časa samostojno voditi trgovino. Zajc ni bil skrt, kmetom je dajal na up, čeprav so mu lahko plačali šele po letu. Takrat je bila za kmete huda: za kilogram sladkorja so morali dati tudi po 70 jajc.

Vse to je Janku Gregoriču ostalo živo v spominu, kot bi bilo včeraj, ne pred tremi, štirimi desetletji. Cigaretne dim se suklja nad mizo, pri kateri sediva. On govori, jaz pišem... Prekinjam ga z vprašanji, ker bi rad čimveč vedel o njem, o njegovi poti skozi življenje do mejnika, ki ga slavi: 50 let. Kajpak bi raje, da bi sedela v kakšnem zakotnem prostoru, kjer ga ne bi silil še in se pripovedovati o sebi, marveč bi dvignil vrček z rujnim vinom in nazdravil: „Se na mnoga leta, tovariš Janko!“

Ni ostal v trgovskem poklicu, postal je poklicni vojak in je letos slekel uniformo s činom podpolkovnika JLA. V Novo mesto je prišel leta 1967, v Slovenijo pa, po

krajših službovanjih v Srbiji, ter Bosni in Hercegovini, pred triindvajsetimi leti. Med drugim je služboval v Ljubljani in Tolminu — vse skozi kot varnostni oficir. V zadnjih letih aktivne službe v JLA je bil pomočnik komandanta garnizije, nekaj časa tudi komandant.

Okupacija ga je zatekla doma. Za Nemci so prišli Italijani, ki pa v domačinih niso dobili somišljenikov. Prve sabotažne akcije so pritegnile pozornost mladih, zlasti tista pri Gribljah. Janko je bil sekretar mladinske skupine, ki je trosila letake in zbirala za partizane. Člani te skupine so bili tudi obveščevalci.

Gregorič je kasneje postal za kratek čas borec Tomšičeve brigade, zatem pa je odšel v bataljon VOS, ki so ga ustanovili v Zagradcu. Pozneje je ta oddelek obveščevalcev postal prvi bataljon VDV. V VDV je bil Gregorič četni komisar. Največ so se zadrževali v okolici Dolenjskih Toplic, Podturna in Žužemberka. Osvoboditev je dočakal v oficirski šoli v Beogradu. S činom kapetana JLA je odšel h KNOJ.

Danes je Janko Gregorič predsednik občinskega zbora ObS v Novem mestu in član najrazličnejših organizacij odborov, svetov in komisij v oblastnih in političnih organih. Družbeno-politični delavec je bil veskozi. V garnizijah je bil vez s terenom. Član ZK je postal že leta 1944.

Opređil se je za revolucijo, napredek. Tak je zdaj, tak bo ostal.

I. ZORAN

Le še spomin: Karel Bizjak

Toča v mreži

Vinogradnikom ni vseeno, kdo pospravi pridelek: oni ali toča. Pa vendar na Dolenjskem s streljanjem v oblake, kot kaže, še lep čas ne bo nič. Za obrambni sistem z raketami ni denarja.

Pomagaj si sam! — so si rekli nekateri in nad trtjem razprostrli velike plastične mreže. Toča se je ujela. Zdaj je novomeška Novotehna (komercialni sektor) začela zbirati naročila, da bi večje količine takih mrež uvozila iz Italije. Mreže so široke do 3 m in dolge do 500 m. Italijanska tovarna jih izdeluje v treh barvah: beli, črni in zeleni. Novotehna bo prijave zbirala do konca oktobra. Podatke oziroma naročilo bo takoj poslala čez mejo, mreže pa bi pripisale v Novo mesto februarja ali marca prihodnje leto.

Direktor Novotehne Jože Unetič pravi, da bi bila njihova prodajna cena mreže okoli 5 din za kvadratni meter. V posel pa bodo šli le, če bo dovolj interesentov. „Italijani izdelajo mreže po želji posameznikov (velikost in barva), zato bo to naše vinogradnike nedvomno vleklo,“ meni Unetič.

Labod obeta karo simfonijo

Kakšna bo moda srjac v letu 1974 za moške in ženske pa za miličnike, gasilce in železničarje? Tudi modeli DIOR v novomeški izvedbi

„Tendence mode 1974“ je bil naslov uspele modne revije, ki jo je 11. septembra zvečer priredila tovarna LABOD na Otočcu. Pokazali so kolekcijo novih izdelkov po povzetku francosko-nemške in italijanske mode.

Lahko bi rekli, da se moškim, pa tudi ženskim srjcam, ki uspešno izpodrivajo klasične bluze, obeta obdobje karo vzorcev, deloma tudi črt. Vsi možni barvni toni v različnih kombinacijah, vtikani v blaga, ki jih po pranju ni potrebno likati, so v Labodovih srjcah. Značilno zanje je, da imajo TOP-TON ovratnik in manšete, kraj je večinoma oprijet, pol oprijet ali širok, skoro vse srjace pa so ob strani okroglo rezane. Prav zato so še posebno sprejemljive tudi za ženske. Kot smo lahko videli na manekenh Centra za sodobno oblačenje iz Ljubljane, je tako oblačilo v kombinaciji s hlačami, prepašano z enobarvno rutico ali usnjenim pasom v istem tonu, kot so čevlji, prikupno in deluje osvetojuče, mladostno. In ni treba, da si rošno mlad, če si kaj takega zaželiš za izlet v naravo.

Izredno pozornost in topel sprejem pa je doživela kolekcija modelov srjac iz najkvalitetnejših tkanin in ekskluzivnih vzorcev po modeli etovno zna modne hi DIOR iz Pariza. V nasprotju z domačimi modeli so Diorjeve srjace spodaj ravno krojene, imajo pa ob stranskih šivih razporek.

V svoji novi kolekciji Labod ni pozabil tudi ljudi v uniformah. Imajo modele za poštarje, miličnike, sprevodnike, železničarje in alpini-

ste. Seveda so bile te srjace na reviji še zlasti opažene, ker so ob njih prikazali modni „show“. Na primer: carinik v Labodovi srjaci je ujel tiho-tapca v srjaci Labod. Ta je nesel čez mejo poln kovček Labodovih modnih srjac.

Kot je v navadi, so revijo popest-

rili z glasbo in pevcem. Tokrat je z enourno zamudo prišla Beti Jurkovič s svojim ansamblom Kristali, pa ji obiskovalci revije niso oprostili, čeprav se je pred mikrofonom izgovarjala na prometno nesrečo nekoga Nemca. V dobro voljo pa je še tako mrkega človeka spravil odlični zagrebški humorist Petrica Kerempuh. V vlogi-manekena, ki predstavlja proletariata, je stresel marsikatero šaljivo in pikro na rovaš standarda in vodilnih.

RIA BAČER

V karo srjaci LABOD bomo prihodnjo sezono lahko hodile na izlete, mlajše pa tudi v službo ali v šolo. So prikupne, ali ne? (Foto: Ria Bačer)

Pretekli teden se je končalo letošnje raziskovanje rimskega grobišča na Beletovem vrtu v Novem mestu. Pri letošnjih delih je bilo odkritih 97 grobov s presenetljivo lepimi in bogatimi pridelki. Vse izkopanine bodo prihodnje leto predstavljene v Dolenjskem muzeju na obsejni razstavi, ki bo prikazala rimske ostaline iz Novega mesta. Na sliki: keramične posode iz enega rimskega groba. (Foto: T. Knez).

Kozerija

KONTRAST SREDI MOZLJA

Kako čudovito! V Mozlju na Kočevskem lahko spiš ali počivaš pri odprtem oknu. Namesto prahu lahko prežvekuješ pravi žvečilni gumi. Tako udobje si vaščani lahko privoščijo sedaj, ko so dobili asfalt. Se verjeti ne morejo in kar sramežljivo in še bolj nerodno stopicajo po novem asfaltu.

Kot vsako leto so tudi letos prišli na obisk nekdanji Kočevarji. Veliko jih je zavilo tudi proti Mozlju. Na licih vaščanov ni bilo več čutili sramežljivosti. Za dobrodošlico so jim zaplesali. In to na asfaltu. Mi nismo kar tako! Ko ste vi živeli tukaj, nas res še ni bilo, ampak

tudi asfalta ni bilo. In ko so izseljenci potegnili na plan fotoaparate in kamere, so se vaščani Mozlja na svojem asfaltu še bolj vzravnali in vsak v svoji pozi nestrpno pričakovali, kdaj bo začelo „šklocati“. Na veliko preseñenje vseh pa so nekdanji Kočevarji obrnili kamere drugam. Z aparati so začeli obstrehevati hišo; čisto navadno, nepomembno hišo sredi vasi. „Zakaj pa to?“ so se spraševali radovedni vaščani, saj je čisto navadna hiša in še celo slaba hiša. V vasi najslabša, saj že razpada.

„Morda pa slikajo okolico hiše,“ so modrovali ne-

voščljivi vaščani. Saj je vendar škoda filma za slikanje tako zanemarljive okolice! To je vendar nesporazum! Najbolj aktiven fotograf jim je prijazno odgovoril: „Kontrast, kontrast!“ Kazal je na hišo in asfalt hkrati. Kakšen kontrast vendar? Mi tega ne razumemo!

Kočevarji so odšli, kontrast pa je ostal. Ostal je na sredi vasi in v vaščanih samih. Pozabili so na asfalt in premišljevali le o kontrastu. Vedno bolj in bolj jih je ta nesrečni „kontrast“ grizel in jih spravljal v pravcati obup. Samo slutili so, da se v tej besedi nekaj skriva. Toda

kaj? Morda bodo potešili njihovo radovednost na Stanovanjskem podjetju pri ZKGP v Kočevju, ki je lastnik te čarobne hiše. Na vprašanje, kaj pomeni „kontrast“, niso dobili odgovora. In nekdo se je potem spomnil, da pomeni kontrast — ponos. Vsi so bili zadovoljni in veseli, kajti to je nekaj lepega.

Toda njihovo veselje je bilo kratko. Iz Nemčije je prispela razglednica. Na razglednici pa je bila posneta hiša, tista na sredi vasi. Pod sliko pa je bilo na veliko in v slovensčini napisano: SRA-MOTA!

IVE STANIČ